

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні

- ГЮНТЕР ФЕРХОЙГЕН ЗАКЛИКАВ ДО КОНСЕНСУСУ В ПИТАННІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ / 4
- ЗАВЕРШИЛАСЯ ПРОГРАМА З БОРЬОБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ / 9
- ЄВРОКОМІСІЮ ВІДВІДАВ МИХАЙЛО ГОРБАЧОВ / 15
- МЕРИ ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЯ ЗМЕНШИТИ ВИКИДИ ВУГЛЕЦЮ / 21

Посли країн Євросоюзу відвідали Крим *(стор. 8)*

На фото (зліва направо): посол Фінляндії Крістер Міхельссон, Голова Представництва Єврокомісії Жозе Мануель Пінту Тейшейра, посол Німеччини Ганс-Юрген Гаймзьот і посол Великої Британії Лі Тернер з маленьким мешканцем села Фвіздне.

У Брюсселі відбувся неформальний саміт Євросоюзу (стор. 18). На фото: Президент Франції Ніколя Саркозі і прем'єр-міністр Італії Сільвіо Берлусконі.

У Москві відбулася зустріч представників Інформаційних центрів Євросоюзу в Україні і Білорусі (стор. 8).

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №3'09

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні

Засновник: Представництво
Європейської Комісії в Україні

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПП від 17.03.2008 р.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2009

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnichuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Анатолій Марциновський
Сергій Матвєєв

Комп'ютерна Андрій Ходзицький
верстка

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 16.03.09.

Друк: ТОВ «МАКРОС»
м. Київ, бул. Лепсе, 4

Наклад 10 500 прим.

Безкоштовно

Відносини ЄС—Україна

Гюнтер Ферхойген закликав до консенсусу в питанні євроінтеграції	4
Триває робота над альтернативою Плану дій	4
Володимир Литвин відвідав Брюссель	5
Єврокомісія роз'яснила ситуацію щодо мита на імпорт зернових	5
Триває підготовка до старту Східного партнерства	5
Брюссельська конференція з питань громадянського суспільства: діалог налагоджено	6
Маріо Сепі: «Соціальна модель та інституційна структура забезпечать ЄС від глибокої кризи»	6
Посли країн Євросоюзу відвідали Крим	8
Відбулася зустріч представників Інформаційних центрів ЄС в Україні та Беларусі	8

Програми ЄС в Україні

Завершилася програма з боротьби з незаконним обігом наркотиків	9
Преставництва Єврокомісії й Міжнародної організації з міграції спільно допомагають покращити ситуацію на кордоні	10
Військові стають обізнанішими щодо ВІЛ/СНІД	12
Проект з підтримки МСП запрошує до участі в своїх заходах	12
На східному кордоні з'являється п'ять мобільних пунктів тримання незаконних мігрантів	13
Проведено тренінги з виявлення підробних документів	13
Чоловікам під час кризи найважче	14
Триває конкурс дитячого малюнка	14

Новини Євросоюзу**Зовнішні зносини**

Президент Єврокомісії вперше взяв участь у Мюнхенській конференції	15
Михайло Горбачов відвідав Єврокомісію	15

Розширення

Розширення принесло переваги всім	16
Парламентарі занепокоєні уповільненням реформ в Туреччині	16
В Ісландії думають над приєднанням до ЄС	17
Західні Балкани успішно просуваються до ЄС	17

Саміт

Лідери ЄС підтвердили солідарність і відмову від протекціонізму	18
---	----

Довкілля

Єврокомісія запропонувала заходи із захисту акул	19
Стокгольм і Гамбург оголошено найзеленішими містами	19

Енергетика і клімат

Ставрос Дімас: «Копенгаген є останнім шансом взяти зміни клімату під контроль»	20
Мери зобов'язалися зменшити викиди вуглецю	21

Інформаційне суспільство

Європарламентарі закликають до жорсткішого контролю над відеоіграми	22
Комісія протидіє он-лайн ризикам	22

Культура

Визначено фіналістів премії Міса ван дер Поє	23
Співфінансований Євросоюзом фільм здобув вісім оскарів	23

Освіта і медицина

Erasmus Mundus відкриває нові можливості	24
Започатковано нагороду для журналістів	24

Внутрішній ринок

Країни-члени успішно запроваджують правила внутрішнього ринку	25
Лампи накаливання замінять на енергоощадні	25

Багатомовність

У Єврокомісії бракує перекладачів з англійської мови	26
--	----

ЦІНА ЄДНОСТІ

У кінці лютого на початку березня майже збіглися в часі дві важливі події. У Брюсселі лідери Євросоюзу зібралися на неформальний саміт. У Києві провели нараду Президент України Віктор Ющенко, прем'єр Юлія Тимошенко і голова Верховної Ради Володимир Литвин.

Причина для обох зустрічей була, за великим рахунком, та ж сама — криза. Лідери ЄС зібралися, аби обговорити можливі варіанти допомоги тим країнам Союзу, які її потребують. Українські керівники мали на меті домовитися про спільні дії з огляду на нагальну потребу отримання кредиту Міжнародного валютного фонду та й виробити спільну лінію долавання кризи загалом.

І в Брюсселі, і в Києві все пройшло успішно. Неформальна Європейська Рада постано-

вила, що слабшим буде надано допомогу, розмір і форми якої визначатимуть у кожному конкретному випадку. Українські лідери також домовилися про спільні дії, які мають забезпечити отримання потрібних кредитів.

Європейська преса багато писала про ту київську зустріч і ті домовленості. Інтерес зрозумілий: злагода серед провідних українських політиків стала досить рідкісною. Проте вже за кілька днів така потрібна єдність зазнала удару: було звільнено міністра закордонних справ Володимира Огризка, потім послідували події довкола «Нафтогазу України». Український політикум знову поринув у взаємні звинувачення.

Європейський Союз регулярно підкреслював і продовжує наголошувати, що політична стабільність в Україні є просто необхідною

для успішного виходу держави з кризи. Останнім часом про це говорили Генеральний секретар Ради ЄС Хав'єр Солана, Віце-президент Єврокомісії Гюнтер Ферхойген, який відвідав Київ у лютому. Власне, сам Союз не лише наголошує на потребі єдності, а й демонструє її — згаданий неформальний саміт став одним із прикладів. В середині ЄС також зараз непроста ситуація, серед країн-членів мають місце різні погляди, є різні пропозиції. Проте існують дві речі, які безперечно допоможуть всьому Євросоюзу успішно подолати нинішні труднощі. Перше — наявність волі й уміння домовлятися про єдину позицію. Друга, і надзвичайно важлива — реалізовувати єдність на практиці. Ось це і є складовими чи то успіху, чи то навіть і виживання в нинішніх економічних штормах.

Редакція

ГЮНТЕР ФЕРХОЙГЕН ЗАКЛИКАВ ДО КОНСЕНСУСУ В ПИТАННІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У лютому Київ відвідав Віце-президент Європейської Комісії Гюнтер Ферхойген, який відповідає за питання промисловості й підприємництва. Головною метою візиту було обговорення з керівництвом держави стану і перспектив розвитку економічних відносин України та ЄС, зокрема з огляду на вплив світової економічної кризи.

ПІД ЧАС ПЕРЕГОВОРІВ З ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ УКРАЇНИ ЮЛІЄЮ ТИМОШЕНКО БУЛО ПІДПИСАНО ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО СПІВПРАЦЮ У СФЕРІ ПІДТРИМКИ ТА РОЗВИТКУ МАЛОГО Й СЕРЕДЬОГО БІЗНЕСУ. За словами керівника українського уряду, після підписання декларації Україна зможе скористатися досвідом європейських країн і більш осмислено діяти у цьому напрямку. Прем'єр також повідомила, що після підписання документа буде налагоджено практичну співпрацю між

Держкомітетом України з питань підприємництва і відповідними структурами ЄС.

— Ми будемо робити все, щоб підписаний сьогодні документ набув практичної реалізації, — наголосила прем'єр. Вона нагадала, що в липні минулого року Україна приєдналася до Європейської хартії малих підприємств та впроваджує принципи, закладені в цьому документі.

Гюнтер Ферхойген зауважив, що підписання документа важливе не тільки для

України, але й для Європейського Союзу.

— Вид співпраці, який ми сьогодні розпочинаємо з підписання спільної декларації, не має ніяких обмежень, і Україна в ній є цілком рівноправним партнером, — наголосив Віце-президент Єврокомісії.

Він також відзначив, що бачить майбутнє України в ЄС, оскільки вона є частиною європейської історії і культури.

— Для того, щоб це бачення реалізувалося, необхідно робити маленькі кроки, — заявив Віце-президент Єврокомісії. — Сьогодні ми цей крок робимо. Він не змінить історії, але є надзвичайно важливим на шляху наближення наших сторін у спільній роботі з подолання світової фінансової кризи.

Гюнтер Ферхойген зустрівся також з Президентом України Віктором Ющенком. Глава держави висловив задоволення ходом переговорів з підготовки Угоди про асоціацію між Україною та ЄС загалом і щодо створення Зони вільної торгівлі зокрема. Президент повідомив, що Україна веде активну роботу з координації процесу підготовки установчого саміту ініціативи Східне партнерство, запланованого на початок травня у Празі.

Віце-президент Єврокомісії мав також зустріч з представниками Європейської бізнес-асоціації. Під час розмови він зауважив, що темпи євроінтеграції України нині уповільнилися. Гюнтер Ферхойген підкреслив, що «поки не видно політичного консенсусу в цьому питанні». На його думку, політичним силам в Україні потрібен компроміс, насамперед у розумінні демократії.

— Бізнесова спільнота має чіткіше ставити ці питання перед владою, — підкреслив Гюнтер Ферхойген. Він запевнив, якщо Україна буде здійснювати практичні кроки з підвищення життєвих стандартів, то «вона рано чи пізно приєднається до Євросоюзу».

— Тоді цей процес неможливо буде зупинити, — сказав Віце-президент Єврокомісії. — Зараз в Україні кажуть: спочатку дайте нам чітку перспективу, а тоді ми будемо працювати над її реалізацією. Але питання євроінтеграції — це не питання курки та яйця, що було раніше? І я сказав про це сьогодні вашому прем'єр-міністру. □

ТРИВАЄ РОБОТА НАД АЛЬТЕРНАТИВОЮ ПЛАНУ ДІЙ

У лютому в Києві пройшов другий раунд консультацій щодо підготовки нового практичного інструменту навізамін існуючому нині Плану дій ЄС–Україна. Цей переговорний процес розпочався у листопаді 2008 року на виконання рішень паризького саміту. Перший раунд консультацій відбувся 12 грудня у Брюсселі.

Основним завданням нового практичного інструменту є забезпечення підготовки реалізації майбутньої Угоди про асоціацію між

Україною та ЄС до набуття нею чинності. Згідно з попередніми домовленостями, документ складатиметься з трьох частин. У стратегічній буде викладено контекст, мету та завдання інструменту. Друга стосуватиметься принципів та засобів, якими керуватимуться сторони при його реалізації. Третя, операційна частина, міститиме перелік ключових пріоритетів та конкретних заходів, що здійснюватимуться Україною та ЄС для досягнення мети нового практичного інструменту.

ВОЛОДИМИР ЛИТВИН ВІДВІДАВ БРЮССЕЛЬ

У лютому Брюссель відвідав голова Верховної Ради Володимир Литвин. Під час зустрічі з Високим представником ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єром Соланою він обговорив внутрішньополітичну ситуацію в Україні та її відносини з Європейським Союзом.

ХАВ'ЄР СОЛАНА НАГОЛОСИВ НА РОЛІ ПАРЛАМЕНТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПОЛІТИЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В КРАЇНІ, ЯКА НЕОБХІДНА ДЛЯ ПОДОЛАННЯ НИНІШНІХ ВИКЛИКІВ, ТАКИХ ЯК ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА КРИЗИ. Він також звернув увагу співрозмовника на потребу продовження політичних та економічних реформ у державі, забезпечення незалежності судової системи та верховенства права. Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики заявив, що Союз і надалі готовий допомогти й підтримати відповідні прагнення України.

Також Володимир Литвин зустрівся у Брюсселі з Президентом Європейського Парламенту Гансом-Гертотом Поттерінгом, віце-президентом Мареком Сівецом, головою Комітету Європарламенту у закордонних справах Яцеком Саріушем-Вольським та керівниками політичних груп. □

ЄВРОКОМІСІЯ РОЗ'ЯСНИЛА СИТУАЦІЮ

ЩОДО МИТА НА ІМПОРТ ЗЕРНОВИХ Представництво Європейської Комісії в Україні розповсюдило роз'яснювальну інформацію, яка стосується експорту зернових з України до ЄС. Причиною стали публікації в деяких українських ЗМІ щодо нібито встановлення Союзом додаткового ввізного мита на цю продукцію.

ПРЕДСТАВНИЦТВО НАГОЛОШУЄ НА НЕДОСТОВІРНІСТІ ТАКОЇ ІНФОРМАЦІЇ. НАСПРАВДІ БУЛО ПОВТОРНО ЗАПРОВАДЖЕНО МИТО, ЩО ЗАСТОСОВУВАЛОСЯ ЗА ЗВЧАЙНИХ УМОВ У МИНУЛОМУ. Річ у тім, що з початку січня і до кінця жовтня 2008 року Європейська Комісія тимчасово призупинила дію такого мита на більшість зернових для сприяння здійсненню поставок на зерновий ринок Співтовариства упродовж періоду різкого підвищення світових цін.

Тоді Комісія чітко вказала, що звичайне мито буде поновлене у разі несподіваної змі-

ни ситуації на ринку та зменшення цін до рівня нижчого за вже встановлений поріг. Така позиція гарантувала прозорість та передбачуваність дій на момент настання такої ситуації у жовтні минулого року, коли й було знову запроваджено раніше застосовуване мито. Воно розраховується на основі прозорості й давно використовуваної формули, яка повністю відповідає вимогам Генеральної угоди з тарифів і торгівлі у рамках Світової організації торгівлі.

Європейська Комісія наголошує, що зазначені заходи вживалися публічно, а передбачу-

вані правила були добре відомі всім зацікавленим сторонам та учасникам ринку, включаючи імпортерів зернових. Слід також зазначити, що ці заходи не були спрямовані конкретно щодо України чи будь-якої іншої третьої країни. Навпаки, для третіх країн було встановлено значні тарифні квоти за преференційними ставками. Таким чином, Україна має можливість експортувати 2 378 387 тонн м'якої пшениці середньої та низької якості, 306 215 тонн ячменю та 242 074 тонни кукурудзи у 2009 році. Наявні дані свідчать про те, що Україна є головним користувачем цих квот. □

ТРИВАЄ ПІДГОТОВКА ДО СТАРТУ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА

У лютому відбулося засідання Ради ЄС із загальних справ та зовнішніх відносин. Серед іншого міністри обговорили приготування до офіційного започаткування ініціативи Східне партнерство.

Рада ЄС наголосила, що подальшого обговорення в контексті розбудови та впровадження Східного партнерства потребуватимуть такі питання, як лібералізація візового

режиму, досягнення балансу між Східним партнерством та ініціативою Чорноморська синергія, участь третіх країн та фінансування.

Східне партнерство — це багатонаціональний форум, участь в якому братиме ЄС та шість східноєвропейських та південнокавказьких країн: Азербайджан, Вірменія, Беларусь, Грузія, Молдова й Україна. Ініціатива покликана сприяти переговорам про створення

зон вільної торгівлі, укладення партнерських та візових угод. Східне партнерство також спрямоване на підтримку програм інституційної розбудови та на подальше сприяння економічному й соціальному розвитку, взаємній енергетичній безпеці.

Офіційно ініціативу започаткують на початку травня в Празі на саміті ЄС та країн, які підпадають під цю ініціативу. До того, наприкінці березня, Східне партнерство має бути затверджено на засіданні Європейської Ради.

БРЮССЕЛЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ДІАЛОГ НАЛАГОДЖЕНО

На початку березня у Брюсселі відбулася конференція «Громадянське суспільство в країнах-учасницях Чорноморської синергії та Східного партнерства. Розвиваючи громадянський і соціальний діалог». Організував форум Європейський економічний і соціальний комітет разом із Міжнародною організацією праці.

УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ ВЗЯЛИ ПРЕДСТАВНИКИ ЄВРОКОМІСІЇ ТА ЄВРОПАРЛАМЕНТУ, УРЯДІВ, ПРОФСПЛОК, РОБОТОДАВЦІВ. Вони ділилися своїм досвідом організації соціального діалогу, висловлювали думки щодо можливого співробітництва в рамках двох ініціатив ЄС. На самому початку конференції їх чітко охарактеризував Янош Герман, який у Генеральному директораті Єврокомісії з питань зовнішніх відносин курує питання Європейської політики сусідства.

— Ці дві ініціативи практично співпали в часі, — наголосив він. — Вони охоплюють при-

лизно ті ж самі країни, а також фінансуються з тих самих джерел. Тому необхідно їх чітко розділити, або уникнути повторення. Чорноморська синергія та Східне партнерство мають працювати паралельно й доповнювати одна одну.

Далі Янош Герман змалював різницю між цими двома ініціативами.

— Східне партнерство будується на двосторонній та багатосторонній основах, а Чорноморська синергія має лише багатосторонній формат, — розповів він. — Це регіональний форум. Для неї головним є географічний фактор. Центром гравітації для країн, що беруть участь

у цій ініціативі, є Чорне море. А для Східного партнерства головним є зближення країн-учасниць з Євросоюзом, отже, тут центром гравітації є Брюссель. Ця ініціатива заснована на Європейській політиці сусідства — це значить, що реалізувати її ми будемо за прописаними в ЄПС правилами. А Чорноморська синергія запропонована відразу для цілого регіону. У Східне партнерство залучені лише шість країн, які є сусідами ЄС. У Чорноморському партнерстві можуть брати участь, за бажанням, Росія й Туреччина. Ця ініціатива не матиме якоїсь структури, просто в її рамках будуть ви-

«СОЦІАЛЬНА МОДЕЛЬ ТА ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА УБЕЗПЕЧАТЬ ЄС ВІД ГЛИБОКОЇ КРИЗИ»

Під час конференції ексклюзивне інтерв'ю «Євробюлетеню» дав Президент Європейського економічного і соціального комітету Маріо Сепі. Як і дискусія на форумі, розмова стосувалася переважно нинішніх, пов'язаних з кризою проблем.

— Європейський Союз завжди асоціювався з благополуччям й гідним життям для кожного, незалежно від соціального статусу людини. Чи є реальні загрози всьому цьому зараз?

— Думаю, соціальна модель та інституційна структура убезпечать Європу від того, аби криза пішла занадто глибоко. У нас на високому рівні страхування на випадок втрати роботи та медичне й пенсійне забезпечення. Загалом, Європа достатньо структурована, щоб упоратися з цією ситуацією.

— Отже, ви не передбачаєте якихось глибоких соціальних потрясінь чи катастроф?

— Катастрофи не передбачаю. Але, звісно, без складнощів не обійдеться. Наприклад, багато кому доведеться побути певний час без роботи, отримуючи достатню для нормального життя компенсацію. Наприклад, в Італії люди, які втратили роботу, отримують близько 70% від попередньої зарплати, і за деякий час мають можливість повернутися на ринок праці.

— Але країни — члени ЄС зараз перебувають у різних умовах, для деяких ситуація дуже загрозна...

— Так, певні держави мають великі проблеми з фінансуванням. На сході ЄС раніше було дуже велике зростання обсягів інвестицій, але зараз банки не дають кредити, і це спричиняє труднощі. Але важливо, що Європа демонструє солідарність з такими країнами. Не можна залишати їх без допомоги Союзу.

— Справді, зараз багато розмов про потребу єднання Союзу, про те, як допомогти тим, хто страждає найбільше. Звісно, неправильно залишати такі країни наодинці — але все ж чи може таке трапитися?

— Зараз нам треба знайти інструмент, щоб уникнути занурення таких країн у глибоку кризу. Особисто я є прихильником створення Економічного фонду розвитку, який міг би бути фінансований єврооблігаціями, гарантованими Європейським центральним банком і країнами-членами. Їхні центробанки мають великі резерви, які залишаються у сховищах і не

працюють на стимулювання економіки. Отже, зараз треба використати ці резерви для гарантування євробондів. Банківському сектору зараз важко: банки мають ізолювати проблем-

конуватися проекти й програми. А Східне партнерство передбачає саміти кожні два роки, зустрічі міністрів закордонних справ щороку і двічі на рік проведення широких дискусій.

Україна на конференції була представлена чи не найсолідніше: міністр праці та соціальної політики Людмила Денисова (на фото друга зліва), голова Національної федерації профспілок Василь Хара, низка представників неурядових організацій. Оскільки однією з головних тем форуму були стосунки у трикутнику влада–профспілки–роботодавці, учасники дискусії не могли оминути й нинішніх складних часів. Адже фінансово-економічна криза серйозно зачепила ринок праці.

— Діалог, який відбувається між урядом, роботодавцями й профспілками складний, — визнала Людмила Денисова. — Він ще більше ускладнений кризою. Ухвалювані урядом рішення не завжди популярні, але ми повинні йти на це, щоб країна все ж таки вийшла з нинішньої ситуації.

Втім, міністр змалювала ситуацію в Україні як досить оптимістичну.

— Рівень безробіття може сягнути 8,5–9%, — розповіла вона. — У нас було велике зростання безробіття з жовтня по січень: сотнями тисяч. На 1 лютого в Державному центрі зайнятості було зареєстровано 930 тисяч безробітних, а на 1 березня —

927 тисяч. Тобто ситуація «завмерла». Так само і з відкликом вакансій. Зараз їх 80 тисяч, за лютий державним центром зайнятості було працевлаштовано 40 тисяч людей. Але нас турбує зростання прихованого безробіття. Ми знаємо, що 10 відсотків від кількості офіційно працюючих знаходяться у вимушених відпустках або мають скорочений робочий день. Ці люди можуть або повернутися до повноцінної роботи на підприємствах, або стати безробітними.

Різноманіття думок на конференції й бажання її учасників висловитися було настільки великим, що інколи всім бажаючим не вистачало на це часу. Але чи не найбільша цінність брюссельського форуму в тому, що було зав'язано чимало контактів між людьми, які працюють над однаковими проблемами, яких турбують одні й ті ж питання.

— Наша дискусія повинна налагодити діалог. Якщо виконаємо це завдання, то дамо гарний сигнал Європі, — заявив у вступному слові Президент Європейського економічного і соціального комітету Маріо Сепі.

Безперечно, конференція це завдання виконала. □

ні активи й віднаходити водночас гроші на сприяння відновленню економіки. Отже, виходом можуть бути саме еврооблігації, гарантовані ЄЦБ і країнами-членами.

— Криза вже прийшла з банківської сфери в реальну економіку й одна з найбільших проблем нині — безробіття. У деяких країнах — членах ЄС мають навіть місце протести проти трудових мігрантів з інших країн-членів. Що ви про це думаете?

— Вільний рух праці є одним із принципів ЄС, і ми повинні його дотримуватися. Щоправда, інколи люди використовують його для уникнення відповідальності в своїй країні, тому потрібно більше співробітництва між поліцейськими інституціями держав-членів. З цієї точки зору дуже важливою є Лісабонська угода, де йдеться про співробітництво між поліціями та судовими органами. Тут має реагувати ЄС як такий, а не країни окремо.

Проте є й політичний аспект проблеми. Права на працю повинні дотримуватися в усіх країнах-членах. Але часом деякі політичні сили зловживають цими чутливими для населення речами, щоб отримати якісь переваги. Це може лише спровокувати ксенофобські настрої, але не вирішить проблеми. Неможливо зупинити ані міграцію всередині ЄС, ані людей, які їдуть до нас з-за меж Союзу. Бо зараз епоха соціальної глобалізації.

— В Україні якраз багато говорять про те, що через кризу Європа буде фактично закрита для працевлаштування, в тому числі для українців...

— Щодо таких країн як Україна, які не є членами ЄС, проблемою є нелегальне працевлаштування. Але так само це важко зупинити за допомогою лише поліцейських методів. Ті ж українці приїждять в Італію, знаходять там можливості для роботи й телефонують додому іншим — мовляв, тут є робота. Кордони зараз достатньо відкриті.

— В Італії чи інших країнах ЄС українці працюють на неprestижних роботах, на яких не хотіли працювати ті ж італійці. Чи не змінить криза цієї ситуації — можливо, громадяни Євросоюзу братимуться і за таку працю?

— Можливо, щось трохи зміниться. Але не думаю, що низькопродуктивна робота буде виходом для вирішення проблем із зайнятністю. Та й теперішні проблеми не вимагатимуть від тих таки італійців гарячкової пошуку будь-якої роботи.

— Що найбільш важливе нині для Європейського Союзу для збереження робочих місць?

— На короткотермінову перспективу це підтримка економіки для стимулювання споживчого попиту. Іншою важливою річчю є інвестиції — навіть ключовою для виходу з кризи. Вони стабілізують економіку й допоможуть нам вийти з кризи міцнішими. Наприклад, допомогти у переході до низьковуглецевої моделі економіки.

— Чи правильно ЄС діє в цьому напрямку?

— Правильні підходи містить запропонований Єврокомісією План відновлення економіки. Там саме й мається на увазі перехід до нової економічної моделі. Наприклад, є

вимоги до виробників автомобілів щодо зменшення викидів відпрацьованих газів. Проблема однак у тому, що заплановані на План відновлення 200 мільярдів євро — недостатня для подолання кризи сума.

— Що думаете про ситуацію в Україні?

— Я знаю, що вона дуже важка. Наш комітет виступає за те, щоб Європейська Комісія і Рада ЄС проявили солідарність з Україною, а не відмежувалися від неї. Адже у нас дуже багато економічних зв'язків. Наприклад, деякі європейські банки мають в Україні значні активи. Потрібно виробити нову ідею щодо того, яка допомога може бути надана. Ми не можемо, з одного боку, говорити про важливість і перспективу Східного партнерства, а з іншого — ігнорувати проблеми України. Та й відгородитися від них кордоном не вдасться.

— Чи допустимою з огляду на кризу є державна підтримка в ЄС?

— Деякі країни-члени можуть спробувати це робити. Але в Євросоюзі існують чіткі правила, які ми не можемо порушувати. На неприпустимості державного протекціонізму було наголошено і під час неформального саміту ЄС на початку березня.

— Якою є роль громадянського суспільства?

— Ключовою. Зміцнення діалогу між соціальними партнерами потрібне для здолання кризи й зменшення її економічних та соціальних наслідків для пересічних громадян. Всі організації громадянського суспільства мають працювати у своїх сферах для швидкого відновлення.

Анатолій Марциновський

ПОСЛИ КРАЇН ЄВРОСОЮЗУ ВІДВІДАЛИ КРИМ

Група послів країн ЄС і Голова Представництва Європейської Комісії в Україні Жозе Мануель Тейшейра відвідали наприкінці лютого Крим. Вони ознайомилися з соціально-економічною ситуацією на півострові та представили Спільну ініціативу щодо співпраці у Криму. Вона є пропозицією Єврокомісії та групи зацікавлених країн ЄС щодо скоординованого підходу до соціально-економічного розвитку регіону.

ДЕЛЕГАЦІЯ МАЛА ЗУСТРІЧ З ГОЛОВОЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ АРК АНАТОЛІЄМ ГРИЦЕНКОМ (на фото), ГОЛОВОЮ РАДИ МІНІСТРІВ ВІКТОРОМ ПЛАКІДОЮ ТА МІНІСТРОМ ЕКОНОМІКИ СВІТЛАНОЮ ВЕРБЮЮ. Також вона зустрілася з представниками Меджлісу кримськотатарського народу, громадських організацій, бізнесу та ЗМІ. Відбулися візити на підприємства з приватними інвестиціями з країн ЄС та до села Звільне, де Програма розвитку ООН впроваджує фінансований Євросоюзом проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Відвідали дипломати й Севастополь, де зустрілися з головою Севастопольської міської державної адміністрації Сергієм Куніциним і головою Севастопольської міськради Валерієм Саратовим.

Єврокомісія та зацікавлені країни ЄС — нині це Фінляндія, Угорщина, Німеччина, Литва, Нідерланди, Польща, Швеція та Велика Британія — планують об'єднати свої зусилля щодо вирішення широкого кола соціально-економічних питань у Криму. Вони проведуть оцінку потреб півострова та розроблять відповідні програми дій. Це включатиме розвиток інституційної спроможності, децентралізовану співпрацю з громадянським суспільством, регіональний розвиток, сприяння залученню інвестицій, програм співпраці з містами та регіонами ЄС і розвитку соціально-культурних відносин між людьми.

Для започаткування цієї ініціативи Європейська Комісія має намір продовжити роботу у сфері регіонального розвитку, у той час як країни ЄС готові зосередитися на таких сферах, як економічний розвиток (Велика Британія), охорона довкілля (Шве-

ція), соціальна інфраструктура та економічний розвиток (Німеччина) та громадянське суспільство (Нідерланди). Інші країни ЄС ще визначають рівень своєї участі у цій ініціативі.

Під час прес-конференції послів запитали про перспективи запровадження безвізового режиму поїздок громадян України до ЄС. Жозе Мануель Пінту Тейшейра висловив сподівання, що українському уряду вдасться досить швидко виконати необхідні умови для цього.

— Ми почали процес діалогу щодо лібералізації візового режиму, але існує визначена кількість умов, які має виконати український уряд, — сказав посол. — Наприклад, щодо документації, видачі паспортів, а також ряд інших вимог, які є предметом обговорення в діалозі.

Водночас Голова Представництва Єврокомісії зауважив, що «в підсумку ми сподіваємося на те, що результати будуть, і буде вільне пересування і для українських громадян теж».

Посол Литви Альгірдас Кумжа зазначив, що політичне рішення про спрощений візовий режим між ЄС і Україною прийняте — справа за вирішенням технічних питань.

— Політики і дипломати свою роботу зробили, домовленість вже існує, залишилися тільки технічні вимоги, продиктовані міркуваннями безпеки Європи, — сказав він. — Це значить, що у вас не повинно бути шість різних типів паспортів, а тільки один, який буде відповідати європейським стандартам. Що у вас буде угода про реадмісію, кордон на сході, який відповідатиме вимогам ЄС і нашої загальної безпеки. □

ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ ПРЕДСТАВНИКІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ЄС В УКРАЇНІ ТА БЕЛАРУСІ

Наприкінці лютого в Москві зустрілися представники Інформаційних центрів Європейського Союзу в Україні та Білорусі. Участь взяли працівники восьми Інфоцентрів з Києва, Дніпропетровська, Тернополя, Чернівців, Луцька та Мінська.

Зустріч відбулася в рамках проекту Представництва Європейської Комісії в Україні «Підтримка Інформаційних центрів ЄС в Україні та Білорусі». Він спрямований на подальший розвиток структури Інфоцентрів, підтримку їх діяльності з розповсюдження інформації про Союз, популяризацію його співробітництва з Україною.

Московська нарада відбулася у Представництві Європейської Комісії в Росії. Учасників познайомили з історією створення, діяльністю та пріоритетними завданнями росій-

ських Інформаційних центрів ЄС. Вони відвідали один з таких — при Московському державному інституті міжнародних відносин. Директор Інфоцентру Максим Курган поділився досвідом багаторічної роботи та ознайомив гостей з його особливостями та можливостями.

Наприкінці зустрічі учасники обговорили результати діяльності Інформаційних центрів у 2008 році та поділилися планами розвитку та вдосконалення їхньої роботи у 2009-му.

Всього у світі сьогодні діє понад 600 Інфоцентрів ЄС. Головною метою є поширення інформації про Європейський Союз, його політику, надання допомоги університетам і дослідницьким центрам у навчанні студентів та проведенні дослідницької роботи з питань європейської інтеграції.

ЗАВЕРШИЛАСЯ ПРОГРАМА З БОРОТЬБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ

З 2003 року в Україні було вилучено тону героїну афганського походження. Це більше, ніж за весь період існування України і як незалежної держави, і як складової Радянського Союзу.

ТАКИМ ФАКТОМ ПРОІЛЮСТРУВАВ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ ЄС ТА ПРООН ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОВЖИВАННЮ ТА БОРОТЬБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ В БЕЛАРУСІ, МОЛДОВІ ТА УКРАЇНІ (БУМАД) ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК НАЧАЛЬНИКА ДЕПАРТАМЕНТУ БОРОТЬБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ МВС УКРАЇНИ ОЛЕГ ШКУТЯК. Недавно в Києві відбулася заключна конференція програми.

Бюджет наданої технічної допомоги в рамках програми склав близько 11 млн доларів, з них 4 мільйони — Україні. Ці кошти було використано на інформаційно-просвітницьку діяльність, тренінги, закупівлю нового устаткування, обладнання криміналістичних лабораторій, створення в морських портах Одеси та Іллічівська митних груп з аналізу ризиків тощо.

— Нині у світі налічується близько 70 мільйонів наркоманів. Півмільйона з них вживають екстезі, 11 мільйонів — амфітаміни, — розповів Голова Представництва Єврокомісії в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра. — Великою загрозою є виробництво опіуму в Афганістані та інших наркотиків у Південній Америці. І запобігти потраплянню їх до наших країн можна тільки скоординувавши зусилля багатьох держав і багатьох проектів. БУМАД розробив заходи, які допоможуть продовжити співробітництво Білорусі, України та Молдови. Зокрема, було створено Моніторингові центри, щоб мати можливість збирати й обмінюватися інформацією, спрямованою на боротьбу з незаконним обігом наркотиків. Триває робота над розробкою робочої угоди з Європолем, що допоможе координувати дії правоохоронних органів різних країн. Також розглядається питання залучення до співпраці країн Чорноморського регіону, щоб створити систему обміну інформацією між митними службами.

Координатор системи ПРООН в Україні Френсіс О'Доннелл також задоволений результатами програми. Проте він звернув увагу, що в умовах світової економічної кризи, коли близько 100 млн людей втратять роботу, знизяться міграційні можливості тощо, збільшиться число розчарованих, які шукатимуть порятунку в алкоголі та наркотиках. Отже, заспокоюватися рано.

— Завершення програми БУМАД не означає кінця шляху, — зауважив Френсіс О'Доннелл. — Це має стати поштовхом для співробітництва у цьому напрямку.

До слова, у лютому виповнилося 100 років з першої спроби об'єднати зусилля кількох країн для боротьби з наркотиками. З 5 по 26 лютого 1909 року в китайському Шанхаї відбувалося засідання Міжнародної комісії з опіуму, що стало поштовхом до створення міжнародної системи контролю над наркотиками у світі. Ініціатива надійшла від Президента США Теодора Рузвельта. На думку експертів, запровадження багатостороннього кон-

тролю за наркотиками є одним з найважливіших досягнень ХХ століття. Понад 95% держав — членів ООН, в яких мешкає 99% світового населення, є учасниками трьох основних конвенцій щодо контролю над наркотиками. Україна приєдналася до них 1995 року.

За даними МВС України на 1 січня 2008 року на обліку було 174 594 споживачі наркотиків (2007 року — 152 000). Торік загальна кількість ін'єкційних споживачів наркотиків серед ВІЛ-позитивних складала 72 669 осіб (68 людей на 100 тисяч населення).

Наталія Філіпчук

Статистика затримань наркотиків в Україні

Рік	Героїн, кг	Кокаїн, кг	Синтетичні наркотики, психотропні речовини, кг
2006	46,98	1,41	14,28
2007	412	19,3	5,1
2008	216	42,5	31,6

ПРЕСТАВНИЦТВА ЄВРОКОМІСІЇ Й МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ З МІГРАЦІЇ СПІЛЬНО ДОПОМАГАЮТЬ ПОКРАЩИТИ СИТУАЦІЮ НА КОРДОНІ

Європейська Комісія тісно співпрацює в Україні з Міжнародною організацією з міграції. Це цілком природно, зважаючи на наявність довгого спільного кордону між ЄС та нашою державою. «Євробюлетень» завітав до Представництва МОМ в Україні, де зустрівся з людьми, які беруть участь у впровадженні двох надзвичайно важливих для Євросоюзу і України проектів — HUREMAS–2 та GUMIRA (Технічне співробітництво та зміцнення потенціалу урядів України та Молдови щодо імплементації угод про реадмісію з Європейським Союзом).

Співробітники служби зв'язків з громадськістю та друкованих видань ДПСУ під час відвідин Німецько-польського координаційного центру на внутрішньому кордоні Шенгенської зони в рамках проекту HUREMAS 2.

ДРУГИЙ ЕТАП ПРОЕКТУ HUREMAS РЕАЛІЗУЄТЬСЯ З БЕРЕЗНЯ 2008 РОКУ (ПЕРШИЙ ПРОЙШОВ У 2006–2007 РОКАХ). ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ФІНАНСУЄ ЙОГО СПІЛЬНО З ДЕЖДЕПАРТАМЕНТОМ США. ГОЛОВНА МЕТА ПРОЕКТУ — НАБЛИЗИТИ УКРАЇНУ ДО ПРИКОРДОННИХ СТАНДАРТІВ ЄС ТА ШЕНГЕНСЬКОЇ ЗОНИ.

— Проект має чотири компоненти. Перший — юридичний. Аналізуємо правові акти, які стосуються управління персоналом Держав-

ної прикордонної служби України, загальні акти щодо охорони державного кордону, намагаємося допомогти ДПСУ привести їх у відповідність до європейських стандартів, — розповідає менеджер проекту Марта Ярошевич. — Другий — набір персоналу. Знову ж, допомагаємо ДПСУ приводити українські норми у відповідність до норм європейських правоохоронних відомств, зокрема Прикордонної Варти Польщі та Національної поліції Угорщини.

Третій компонент — підготовка персоналу. Тут мають місце різноманітні види тренінгів для різних категорій співробітників ДПСУ. Мета та ж сама — наблизити процедури ДПСУ до європейських норм, а також допомогти службі перейти від військової за природою структури до правоохоронної. Ну й четвертий компонент програми — кар'єрний ріст персоналу. Щодо цього ми надавали ДПСУ підтримку у розробленні проекту «Положення про проходження служби в ДПСУ», використовуючи норми відповідних нормативних актів Угорщини та Польщі. Зараз очікуємо внутрішньодержавного затвердження цього акта.

— Наскільки далеко зараз українська прикордонна служба від європейських стандартів?

— Як на мене, вона набагато ближче, ніж на початку імплементації проекту, — вважає Марта Ярошевич. — Наш проект пілотний, таких щодо інших силових структур було мало, а якщо й були, то не такі масштабні. Та й ДПСУ відповідально поставилася до цього. Звичайно, ще багато часу і фінансів потрібно для наближення до стандартів ЄС. У цьому році ми концентруємося на короткотермінових офіцерських курсах. В рамках першого етапу HUREMAS спочатку сфокусувалися на зміні системи підготовки сержантського складу. А під час другої стадії за нашої підтримки в ДПСУ розроблено нову схему підготовки офіцерів.

Зараз ДПСУ готує офіцерські кадри в Національній академії Державної прикордонної служби України чотири роки. Процес тривалий і дуже витратний. Отже, допомога проекту полягає в тому, щоб скоротити і час, і кошти на підготовку офіцерського складу в Національній академії. Наприклад, щоб ДПСУ приймала на роботу кадри з цивільною вищою освітою, довчала б їх на курсах в Національній академії ДПСУ, і вони б отримували офіцерське звання. Це відповідає стандартам більшості європейських країн і, водночас, економить кошти.

Перший пілотний короткостроковий курс підготовки офіцерів закінчився у грудні, офіцерські звання отримали 23 випускники. Ще два закінчатся влітку. Планується, що в подальшому такі курси ДПСУ проводитимуть двічі чи тричі на рік. Крім курсів, другий важливий цьогорічний напрямок — проведення міжнародної юридичної конференції. Це буде навесні. Тема — як запровадити європейські прикордонні стандарти в законодавче поле України.

Третій цьогорічний важливий напрямок роботи проекту HUREMAS-2 — покращення інфраструктури Національної академії. Зараз ДПСУ запроваджує нову структуру підрозділів за європейським стандартом — прикордонні відділи. Раніше були окремо Контрольно-пропускні пункти (КПП) й прикордонні застави, тепер це об'єднується в один прикордонний відділ, що буде економити людські, технічні та фінансові ресурси. Такі будуть по всьому кордону. А роль HUREMAS-2 полягає у допомозі створення навчальної інфраструктури такого прикордонного відділу в Національній академії державної прикордонної служби.

У рамках проекту HUREMAS-2 в ДПСУ працює **довгостроковий радник, експерт Артур Васовскі** з Прикордонної Варти Польщі.

— Раніше завданням було допомогти в обладнанні навчальних класів, а на цей рік —

Тренінг для співробітників Пункту тимчасового перебування іноземців «Розсудів» Чернігівської області.

забезпечити такий навчальний прикордонний відділ, — каже він. — Ми надаємо технічну й методичну підтримку. Сподіваємося до кінця року обладнати його.

— В уяві українців прикордонна служба — це якісь технічні засоби контролю, а ваш проект концентрується на глибинних основах цієї служби й намагається їх змінити. Очевидно, й розбиває певним чином оті стереотипи...

— Мені здається, зміна менталітету, стандартів справді дуже важлива, — каже Марта Ярошевич. — Звичайно, без належного обладнання прикордонна служба не може працювати. Але для реформи насамперед треба міняти концептуальний підхід до управління персоналом. Тому разом з ДПСУ ми з цього і почали.

Інший фінансований Європейським Союзом та співфінансований Урядом Італії й утілюваний Представництвом МОМ проект GUMIRA присвячено імплементації Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб. Цей дворічний проект спрямовано зокрема на розбудову відповідних імплементаційних та моніторингових механізмів. GUMIRA є фактично продовженням попереднього проекту Єврокомісії під назвою «Зміцнення потенціалу у сфері управління міграційними процесами» (CBMM).

— Проект GUMIRA має кілька напрямків, — розповідає його **менеджер Майя Віблєр**. — Один з них — експертна допомога. Також у рамках проекту спільно українськими та європейськими експертами буде проведено

аналіз українського законодавства у сфері реадмісії і за його результатами буде надано конкретні рекомендації щодо внесення змін до законодавства з метою його гармонізації зі стандартами ЄС. Плануємо, що таке дослідження буде завершено восени.

Ще один важливий напрямок проекту — центри консультування мігрантів, які надають конфіденційні безкоштовні консультації, що допомагають зробити поінформований вибір щодо виїзду за кордон (з метою працевлаштування, навчання чи виїзду на постійне місце проживання) задля уникнення можливих шахрайських схем. П'ять таких центрів було створено в рамках проекту CBMM. Вони протягом трьох років надали консультації близько 60 000 осіб. Даний проект підтримує два центри, активно співпрацює з усією мережею — сьогодні по всій країні таких центрів налічується сім.

Підбив підсумки розмови **Координатор програм МОМ в Україні Джеймс Десні**.

— Для нас дуже важливим є співробітництво з ДПСУ та МВС, — наголосив він. — Без них ці проекти не могли б бути реалізованими. Обом відомствам потрібно було зважитися на таку амбіційну подорож, і вони дуже швидко ухвалили рішення на користь реформ у цьому напрямку. Ми запропонували їм зробити свій фінансовий та адміністративний внесок у проекти, і вони пішли назустріч. Також маємо цілковиту підтримку Представництва МОМ в Україні, Представництва Єврокомісії в Україні та Посольства США. □

ВІЙСЬКОВІ СТАЮТЬ ОБІЗНАНИШИМИ

ЩОДО ВІЛ/СНІД

Відбулася прес-конференція в рамках спільного проекту ЄС та Фонду народонаселення ООН «Попередження ВІЛ-інфекції та інфекцій, що передаються статевим шляхом, серед військовослужбовців Збройних Сил та правоохоронних органів України».

ГОЛОВНИМ ЗАВДАННЯМ ЦЬОГО ФІНАНСОВАНОГО ЄВРОСОЮЗОМ ПРОЕКТУ Є ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ДЛЯ ВСЕБІЧНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВІЛ/СНІД У ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАННЯХ. Проект розрахований на чотири роки й триватиме до вересня 2009 року.

— Проект отримав фінансування Єврокомісії у розмірі 2,5 мільйона євро, — зауважив під час прес-конференції керівник першого відділу програм допомоги Представництва Європейської Комісії в Україні Мартін Шідер. — Він є продовженням Програми допомоги Єврокомісії Україні у боротьбі з ВІЛ/СНІД, зокрема по-

переднього проекту з підтримки комплексного підходу до профілактики ВІЛ/СНІД на національному рівні з бюджетом у 2 мільйони євро.

Зі свого боку керівник українського офісу ФНООН Борис Ворник наголосив:

— Фонд народонаселення ООН в Україні має десятирічний досвід роботи зі Збройними силами та правоохоронними органами щодо запобігання ВІЛ/СНІД та хворобам, що передаються статевим шляхом. З 2000 року кілька тисяч військовослужбовців пройшли навчання з питань профілактики, закуплено різне навчальне та медичне обладнання на суму понад 500 тисяч доларів США, видано підручники, плакати та інші інформаційні матеріали для військовослужбовців. Загальна сума вкладених коштів — близько мільйона доларів.

Проведене ФНООН серед військовослужбовців та солдатів строкової служби опитування показало, що завдяки заходам, здійсненим у Збройних Силах та правоохоронних органах протягом 2006–2008 років, показник обізнаності військовослужбовців та працівників правоохоронних органів щодо ВІЛ/СНІД зріс майже на 10 відсотків. □

ПРОЕКТ З ПІДТРИМКИ МСП ЗАПРОШУЄ ДО УЧАСТІ В СВОЇХ ЗАХОДАХ

Фінансований Євросоюзом проект «Підтримка розвитку ділової спроможності українських малих та середніх підприємств — міжнародний аспект» запрошує взяти участь у своїх заходах українські та зарубіжні компанії, які працюють у секторах інформаційних технологій, деревообробної промисловості та виробництва меблів, машинобудування/устаткування.

Програма запланованих заходів така:

31 березня — 3 квітня, Київ: бізнес-форум для компаній сектору машинобудування та устаткування, поєднаний з торговою виставкою INTERTOOL.

20–23 квітня, Ганновер, Німеччина: торгова місія для компаній сектору машинобудування та устаткування, поєднана з торговою виставкою Subcontracting/Hannover Messe.

27–30 квітня, Лондон, Велика Британія: торгова місія для компанії сектору інформаційних технологій, поєднана з торговою виставкою Internet World UK.

18–22 травня, Ганновер, Німеччина: торгова місія для компанії сектору деревообробки/виробництва меблів, поєднана з торговою виставкою Ligna Fair.

26–29 травня, Львів: бізнес-форум для компаній сектору деревообробки/виробництва меблів, поєднаний з торговою виставкою з деревообробки.

9–12 червня, Київ: бізнес-форум і встановлення контактів для компаній інформаційних технологій.

Вітчизняні місії включатимуть візити потенційних покупців та інвестиційний форум. Зарубіжні — поєднують відвідання торгових виставок, торгової місії для експортерів, торгової місії для компаній, які шукають інвесторів. Головна мета таких заходів — допомогти МСП знайти потенційних замовників, інвесторів та встановити бізнесові зв'язки між українськими компаніями та компаніями ЄС. Для отримання детальнішої інформації слід звертатися до керівника проекту Кена Накбара (ken.nachbar@sme-int.com.ua). □

НА СХІДНОМУ КОРДОНІ З'ЯВЛЯТЬСЯ П'ЯТЬ МОБІЛЬНИХ ПУНКТІВ ТРИМАННЯ НЕЗАКОННИХ МІГРАНТІВ

У Києві відбулося засідання Наглядової Ради проекту Конференції генеральних директорів імміграційних служб (КГДІС) «Розширення можливостей та технічна допомога органам влади України для ефективної боротьби з нерегульованою транзитною міграцією (ERIT)», що фінансується Європейським Союзом та проводиться з ініціативи Міністерства внутрішніх справ Чеської Республіки. Приводом для зустрічі стало завершення першої фази виконання проекту, що почав діяти 1 лютого 2008 року і завершиться 31 січня 2010-го.

ПРИСУТНІ НА ЗАСІДАННІ ГОЛОВА ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄВРОКОМІСІЇ В УКРАЇНІ ЖОЗЕ МА-НУЕЛЬ ПІНТУ ТЕЙШЕЙРА ЗАЯВИВ:

— Сьогодні ми досягли значного прогресу. Слід нагадати, що цілями цього проекту є проведення низки заходів, що мають на меті, зокрема, покращити візовий діалог України з Євросоюзом. Ми знаємо, що це питання дуже важливе для українців, і будемо працювати над лібералізацією візового режиму. Цей проект має на меті поліпшити безпеку документів, що допоможе боротися з нелегальною міграцією. Це і буде тим кроком, який покращить візовий діалог між Україною та ЄС.

Як розповів представник департаменту міграційної політики МВС Чехії Томаш Урубек, на виконання усіх запланованих завдань передбачено виділити 2 млн євро. Ці завдання в основному мають навчальний характер. Тобто європейці прагнуть насамперед передати Україні свій досвід у сфері роботи з незаконними мігрантами, а не видавати кошти

на ремонт приміщень у пунктах тримання нелегалів. Це теж передбачено програмою проекту, однак головне — влаштувати якомога більше семінарів, тренінгів та навчальних і ознайомчих поїздок.

Задоволені реалізацією проекту і члени його Наглядової Ради — директори міграційних служб шести країн — членів Євросоюзу: Чехії, Угорщини, Нідерландів, Польщі, Словаччини та Великобританії, а також представники високого рівня органів влади України — Міністерств внутрішніх справ, закордонних справ, юстиції, Державної прикордонної служби, Державного комітету з питань національності і релігії, Служби безпеки України.

Загалом, мета цього проекту — покращити систему комплексного управління міграційними процесами в Україні у шести сферах (модулях). Модуль перший стосується розширення можливостей приймання нелегальних мігрантів у пунктах тимчасового тримання. Так, присутній на засіданні представник Державної прикордонної служби Борис Марченко

розповів, що до кінця цього року планується створити п'ять таких пунктів на східному кордоні, кожен з яких буде розрахований на 8–15 осіб. Причому, за його словами, враховуючи світову кризу, такі пункти тримання будуть створені у вигляді пересувних конструкцій, тобто будиночків, які у разі потреби можна буде переміщувати. Модуль другий відповідає за поліпшення управління притулками; третій — за управління інформацією про країни походження; четвертий — за покращення умов тривалого тримання нелегалів; п'ятий — за процес повернення нелегалів на батьківщину і шостий — за керування візовими процесами.

За словами Бориса Марченка, цей проект допоможе Україні підготуватися до виконання угоди з Євросоюзом про реадмісію. Крім того, його реалізація допоможе досягти європейських стандартів у сфері міграційної політики.

Тетяна ПАСОВА.

ПРОВЕДЕНО ТРЕНІНГИ З ВИЯВЛЕННЯ ПІДРОБНИХ ДОКУМЕНТІВ

У рамках фінансованого Євросоюзом проекту «Підвищення спроможності та співпраця в ідентифікації втрачених і підроблених документів в Україні» в Ужгороді було проведено заключні тренінги з серії пілотних навчальних заходів для інспекторів прикордонних переходів. Організували їх Міжнародний центр з розвитку міграційної політики спільно з Державною прикордонною службою України.

ТРЕНІНГИ ПРОВЕЛИ ДВА ТРЕНЕРИ З ДІСУ, ЯКІ, У СВОЮ ЧЕРГУ, В ТРАВНІ 2008 РОКУ В РАМКАХ ЦЬОГО ПРОЕКТУ ПРОЙШЛИ ПІДГОТОВКУ ТА ОТРИМАЛИ ВІДПОВІДНУ КВАЛІФІКАЦІЮ. Участь у заході взяли 25 інспекторів з переходів кордону України з Польщею, Словаччиною та Румунією, а також з аеропортів Львова, Чернівців та Борисполя. Вони вдосконалювали знання з перевірки документів на другій лінії контролю — вчилися виявляти підробки із застосуванням обладнання VSC5000, знайомилися з практикою Євросоюзу у сфері безпеки документів. Тренінги включали насичені практичні заняття з ідентифікації зразків різних типів підроблених документів, що були надані для навчання угорськими експертами. □

ЧОЛОВІКАМ ПІД ЧАС КРИЗИ НАЙВАЖЧЕ

Програма рівних можливостей та прав жінок в Україні, що співфінансується Європейським Союзом, Шведським агентством з питань міжнародної співпраці та Програмою розвитку ООН, провела спільно з Комітетом Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин «круглий стіл» на тему «Становище чоловіків в Україні».

Фото з сайту фотостудії FL © SH.

МЕТОЮ БУЛО ОБГОВОРТИ ПРОБЛЕМИ ТРИВАЛОСТІ ЖИТТЯ ЧОЛОВІКІВ, СТАНУ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я, ПОШИРЕНОСТІ ТЮТЮНОПАЛІННЯ ТА ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ, НАРКОМАНІЇ, ВИСОКОГО РІВНЯ СУЇЦИДУ, ЗЛОЧИННОСТІ, У ТОМУ ЧИСЛІ НА ПОБУТОВОМУ ҐРУНТІ, ВАЖКИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ, ЗУМОВЛЕНИХ СТЕРЕОТИПНОЮ РОЛЛЮ ЧОЛОВІКА — «ГОДУВАЛЬНИКА СІМ'Ї» ТОЩО.

Голова згаданого комітету ВР Олег Зарубінський, зокрема, зазначив, що «назріла потреба комплексного підходу до питання гендерної рівності, адже постійне звернення до «жіночого» питання зумовлює цілком логічну потребу концептуального бачення наявності «питання чоловічого». Такий підхід, вважає народний депутат, «дозволить окреслити існуючу проблематику в становищі чоловіків і в подальшому збалансовано дивитись на питання гендерної рівності».

Тривалість життя чоловіків в Україні на 10–12 років менша, ніж у жінок. У найпродуктивніший віковий проміжок — від 28 до 46 років — чоловіча смертність перевищує жіночу в чотири рази. Чоловіки скоюють понад 90% суїцидів.

В Україні чоловіки є керівниками більшості підприємств середнього та великого бізнесу, йшлося під час дискусії. Тому зараз саме на них лежить непосильний тягар виплати кредитів при рекордній девальвації гривні та збере-

ження відповідальності перед партнерами та власними родинами. Чоловіки переважають зараз і серед тих, кого звільнили з роботи. А втрата ролі «годувальника сім'ї» б'є по самооцінці, призводить до депресії й стимулює сімейні чвари. Цілком зрозуміла потреба у позитивних емоціях підштовхує чоловіків до споживання алкоголю, позашлюбних статевих стосунків чи спілкування з сумнівними компаніями.

Згубний вплив соціально-економічних катаклізмів на чоловіків показали ще 1990 роки. Тоді стало очевидно, що під час кризи українські чоловіки почали інтенсивно вимирати.

— Третина хлопців, які досягли працездатного віку, не дожили до пенсії, — розповідає Олексій Позняк, завідувач відділом міграційних досліджень Інституту демографії та соціальних досліджень НАНУ. — Але в 1990-х у людей був шанс знайти роботу за кордоном. Тепер же, в умовах світової кризи, цієї можливості для більшості немає.

Директор Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України Елла Лібанова вважає, що для кардинального покращення ситуації треба змінювати законодавство, систему виховання хлопчиків і дівчаток та суспільні стереотипи. Щоб вижити, чоловіки мають зрозуміти, що жінка є їхнім рівноправним партнером. Це мають зрозуміти і самі жінки. Тоді ситуація значно покращиться і в родині, і у суспільстві в цілому. □

ТРИВАЄ КОНКУРС ДИТЯЧОГО МАЛЮНКА

Триває оголошений Європейською Комісією конкурс дитячого малюнка серед дітей віком від 8 до 10 років на тему гендерної рівності. Учасникам пропонується зобразити на аркуші паперу А4 своє бачення рівності між чоловіками та жінками. 10 переможців конкурсу отримують цінні подарунки від Представництва Європейської Комісії в Україні. Головний приз — 1000 євро отримає переможець міжнародного туру від України та його школа.

Малюнки необхідно надіслати до 15 травня 2009 року у конверті з позначкою «Конкурс дитячого малюнка» до Представництва Європейської Комісії в Україні за адресою вул. Круглоуніверситетська, 10, м. Київ, 01024.

Міжнародний конкурс малюнка на тему гендерної рівності проводиться Європейською Комісією вже втретє. Початок його приурочується до Міжнародного жіночого дня 8 Березня. У 2008 ро-

ці на конкурс було надіслано більше 25 тисяч малюнків з 51 країни світу. Одним з 14 переможців міжнародного конкурсу став українець Юрій Бабійчук — 9-річний учень СЗОШ № 1 м. Ірпінь Київської області.

Додаткову інформацію щодо конкурсу малюнка можна отримати на веб-сторінці Представництва Європейської Комісії в Україні: www.delukr.ec.europa.eu або за телефоном в Києві (044) 279-85-75. □

ПРЕЗИДЕНТ ЄВРОКОМІСІЇ ВПЕРШЕ ВЗЯВ УЧАСТЬ У МЮНХЕНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу взяв участь у щорічній Мюнхенській конференції з питань безпеки. Це один з найпрестижніших світових майданчиків для обговорення подібних проблем.

ЦЬОГО РОКУ УЧАСТЬ У ФОРУМІ ВЗЯЛИ, ЗОКРЕМА, ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ НИКОЛЯ САРКОЗІ, НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР АНГЕЛА МЕРКЕЛЬ, ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО ЯАП ДЕ ХООП СХЕФФЕР, ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ США ДЖОЗЕФ БАЙДЕН ТА ІНШІ.

Прикметно, що очільника Європейської Комісії було запрошено для участі в Мюнхенській конференції вперше.

— Чи означає цей факт те, що безпековий вимір поширюється поза військовою сферою? — зауважив під час свого виступу Жозе Мануель Баррозу.

Він також наголосив на потребі застосування багатосторонніх міжнародних механізмів як єдиного способу боротьби з нинішніми загрозами безпеці — від фінансових потрясінь до енергетичної безпеки та змін клімату.

Джозеф Байден у своїй промові підкреслив, що нова американська адміністрація ви-

магатиме більше від європейських партнерів. Зокрема щодо Афганістану, куди США планують послати більше військ і очікують цього ж від Європи. Віце-президент Сполучених Штатів також зауважив, що його країна продовжить розробляти протиракетну оборону з огляду на дії Ірану, водночас пообіцяв проводити відповідні консультації з союзниками по НАТО та Росією.

Французький президент Ніколя Саркозі досить обережно висловився щодо повернення його країни до військових структур НАТО — очікується, що це буде оголошено у квітні, на щорічному саміті альянсу.

— Я переконаний, що Франція має поліпшити свої зв'язки з НАТО, будучи при цьому незалежним союзником, вільним партнером Сполучених Штатів, — заявив він. — Союзництво з США і союзництво з Європою не ставить незалежність моєї країни під сумнів, навпаки зміцнює її. Саме це я

збираюся пояснити французькому народу.

Участь у Мюнхенській конференції взяла і прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко.

— У світі є країни, в тому числі і в регіоні, який я представляю, які або не можуть, або не хочуть — і це теж нормально — вступати в НАТО, — заявила вона. — Всі ми знаємо ці країни поіменно. Очевидний приклад — Україна. Вона 14 років намагається вступити до НАТО, чітко декларуючи свої наміри, абсолютно відкрито підходячи до питань співробітництва з НАТО. Але є й об'єктивні речі, які за 14 років не дозволили зробити цього кроку. По-перше, ситуація всередині самої країни, де частина її хотіла б бачити Україну в НАТО, частина — ні. Але є й питання більш високого рівня. Як це сприйме Росія і як це позначиться на взаємодії та партнерстві Європи і Росії, якщо Україна й подібні країни рухатимуться в НАТО. □

МИХАЙЛО ГОРБАЧОВ ВІДВІДАВ ЄВРОКОМІСІЮ

ПРЕЗИДЕНТ КОЛИШНЬОГО СРСР МИХАЙЛО ГОРБАЧОВ ВІДКРИВ У ЄВРОПАРЛАМЕНТІ ФОРУМ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПЛАНЕТИ ВОДОЮ. ГОЛОВНИЙ СИГНАЛ ІНІЦІАТИВИ — ВОДНЕ ПИТАННЯ МАЄ БУТИ ВКЛЮЧЕНЕ В НАСТУПНІ ПЕРЕГОВОРИ ООН З ВИРОБЛЕННЯ КЛІМАТИЧНОЇ УГОДИ. Михайло Горбачов у своєму виступі також закликав Об'єднані Нації класифікувати право на воду як одне з найважливіших прав людини.

Під час перебування у Брюсселі Михайло Горбачов відвідав Єврокомісію, де зустрівся з Комісаром ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Бенітою Ферреро-Вальднер. Вони обговорили найважливіші питання світового міжнародного життя та обмінялися думками щодо ролі Європейського Союзу у світі. □

РОЗШИРЕННЯ ПРИНЕСЛО ПЕРЕВАГИ ВСІМ

Європейська Комісія оприлюднила повідомлення під назвою «П'ять років розширеного ЄС». Воно свідчить, що останні дві хвили розширення Союзу принесли величезні економічні переваги для обох сторін.

Комісар ЄС з питань розширення Оллі Рен (ліворуч) і Комісар ЄС з економічних та монетарних справ Жоакін Алмунія під час прес-конференції, присвяченої 5-річчю розширення Союзу.

— Розширення ЄС 2004 та 2007 років — це два величезних історичних кроки. Вони поклали кінець поділу Європи, допомогли консолідувати демократію, принесли економічні переваги всім країнам ЄС у вигляді більшої конкурентоздатності та економічного зростання, створення нових робочих місць, — заявив Комісар ЄС з економічних та монетарних справ Жоакін Алмунія. — Ми не повинні дозволити кризі затьмарити цей незаперечний успіх. Разом ми можемо знайти вирішення глобальних проблем, зокрема, зміни клімату або нової міжнародної системи фінансового управління. Окремо не досягнемо нічого.

Розширений Євросоюз є на сьогодні найбільшою інтегрованою економічною зоною у світі, на яку припадає понад 30% світового ВВП та понад 17% світової торгівлі. Це дозволяє ЄС бути провідним гравцем в глобалізованому світі.

У нових країнах-членах покращився добробут людей. Зокрема, якщо 1999 року дохід на душу населення в них становив 40% до показника старих членів ЄС, то у 2008 році був уже 52%. Середній показник його приросту збільшився до 5,5% у 2004–2008 роках порівняно з 3,5% у 1999–2003. Проте таке зростання відбувалося не за рахунок старих членів ЄС, чий щорічний приріст склав близько 2,2% протягом 2004–2008 років — так само, як і протягом 1999–2003 років.

Розширення також збільшило торговельні можливості. У 2007 році майже 80% експорту нових членів ЄС здійснювалося в решту країн ЄС. І взаємно: обсяг продажів старих країн-членів у нових зріс майже до 7,5% від загального обсягу їх експорту — з 4,75% десятиліття тому.

Безробіття в нових країнах ЄС зменшилося із зазвичай дуже високих рівнів до рівня, подібного до решти країн Союзу — близько 7% в 2007 році.

Марним виявилось занепокоєння старих членів ЄС з приводу масової трудової міграції з нових членів. У всіх країнах Євросоюзу, які приймали працівників-мігрантів, кількість їх не перевищила одного відсотка місцевого працездатного населення та уможливила заповнення прогалів на ринку праці.

Зрештою, великий та об'єднаний ЄС здатний краще відповідати на економічну кризу та інші виклики, аніж кожна країна Союзу самостійно. Нові члени, які зараз переживають різкий економічний спад, одержують значну фінансову підтримку з коштів, доступних в рамках політики гуртування Євросоюзу. □

ПАРЛАМЕНТАРІ ЗАНЕПОКОЄНІ УПОВІЛЬНЕННЯМ РЕФОРМ У ТУРЕЧЧИНІ

Комітет з питань зовнішніх відносин Європейського Парламенту висловив стурбованість «уповільненням процесу реформ» у Туреччині, яке триває третій рік поспіль. Парламентарі закликали турецький уряд підтвердити політичну волю продовжувати реформи, зобов'язання щодо яких він узяв на себе 2005 року — тоді розпочалися переговори про вступ Туреччини до ЄС.

ВІДПОВІДНО, ПРОБЛЕМИ З РЕФОРМАМИ ВСЕ-РЕДИНІ КРАЇНИ ПОЗНАЧАЮТЬСЯ І НА ЇЇ ІНТЕГРАЦІЮ ДО СОЮЗУ. НА СЬОГОДНІ ВІДКРИТО ЛИШЕ 10 ПЕРЕГОВОРНИХ ГЛАВ З 35, ЗАВЕРШЕНО ОДНУ — ЩОДО СФЕРИ НАУКИ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ.

У проекті ухваленої комітетом резолюції — згодом її затвердить Європарламент в цілому — йдеться також про те, що все ще недостатньо захищена в Туреччині свобода слова та преси. Уряд закликано вжити захо-

дів для зменшення кількості вбивств жінок за аморальну поведінку — так званих «вбивств честі». Парламентарі наголошують на потребі вирішення питання Кіпру відповідно до резолюцій Ради безпеки ООН, а також курдського питання всередині країни. Останнє потребує глибшої економічної та соціальної інтеграції громадян курдського походження.

Окрему увагу парламентарі приділили енергетичним питанням. Зокрема, вони висловили своє розчарування тим, що в рам-

ках переговорів про вступ Туреччини до ЄС досі не розпочато роботу над енергетичною главою. Наголошено на важливості реалізації проекту «Nabucco» — особливо у світлі недавньої газової кризи у відносинах між Україною та Росією, яка засвідчила величезну залежність Європи від «Газпрому». Адже через «Nabucco» можна було б постачати газ із Каспійського моря до ЄС через Туреччину, уникаючи таким чином російської території. □

В ІСЛАНДІЇ ДУМАЮТЬ НАД ПРИЄДНАННЯМ ДО ЄС

Прем'єр-міністр Ісландії Йоуханна Сігурдартоухтір заявила, що приєднання до Євросоюзу та зони євро було б найкращим вибором для її країни. Вона дуже постраждала від кризи, її економіка опинилася на грані краху. З лютого в Ісландії розпочала працювати нова коаліція, створена соціал-демократичним альянсом та лівоцентристською партією.

У Євросоюзі сприйняли ідею можливого членства Ісландії позитивно. Комісар ЄС з питань розширення Оллі Рен заявив, що навіть якщо ця країна ще не подала заявку на вступ до Союзу, вона майже готова до членства як «дуже солідна демократична європейська країна». За його словами, вона відповідає всім демократичним критеріям членства. У разі швидкої подачі заявки на вступ, Ісландія могла б приєднатися до Союзу разом із Хорватією, яка планує зробити це до кінця 2011 року — так вважає Оллі Рен.

У самій Ісландії останніми місяцями кількість прихильників вступу до Союзу істотно збільшилася. За проведеними в лютому опитуваннями громадської думки, цю ідею підтримує понад 60% населення.

— Протягом терміну повноважень уряду ми змінимо Конституцію для того, щоб стало можливим наше приєднання до ЄС і щоб не витрачати потім часу на такі зміни, — заявила секретар соціал-демократичної партії Арні Пелл Арнасон. — Зміна Конституції Ісландії передбачає розпуск парламенту і проведення нових виборів, які новий тимчасовий уряд запланував на 25 квітня. □

Столиця Ісландії — місто Рейк'явік.

ЗАХІДНІ БАЛКАНИ УСПІШНО ПРОСУВАЮТЬСЯ ДО ЄС

Європейська Комісія оприлюднила огляд «Регіональні заходи ЄС у країнах Західних Балкан у 2008–2009 роках». У документі перелічено понад 90 конкретних ініціатив у багатьох сферах, які Євросоюз здійснив 2008 року і запланував на 2009-й.

СЕРЕД НАЙВАЖЛИВИХ ДОСЯГНЕНЬ ВІДЗНАЧЕНО ПРОГРЕС У ВСТАНОВЛЕННІ БЕЗВІЗОВОГО РЕЖИМУ З КРАЇНАМИ ЄС, ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ СТИПЕНДІЙ НА НАВЧАННЯ В ЄВРОСОЮЗІ, ПОСИЛЕННЯ ПІДТРИМКИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА, ПОГЛИБЛЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ ТА ІНТЕГРАЦІЇ В ГАЛУЗЯХ ТРАНСПОРТУ, ТОРГІВЛІ Й ГОТОВНОСТІ ДО СТИХІЙНИХ ЛИХ, ПІДТРИМКУ В ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ КООРДИНАЦІЇ МАСШТАБНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ВІД ЄС ТА ІНШИХ МІЖНАРОДНИХ ДОНОРІВ.

— Я вітаю прогрес, досягнутий країнами Західних Балкан протягом минулого року, — заявив Комісар ЄС з питань розширення Оллі Рен. — Пишаюся, що Євросоюз зробив у це конкретний внесок. Я знаю, як багато значить для повсякденного життя людей безвізовий режим або можливість навчатися за

кордоном. Сподіваюся на подальший прогрес: 2009-й буде важливим роком для інтеграції регіону в Союз.

Діалог з безвізового режиму з країнами Західних Балкан розпочався 2008 року. Було розроблено детальні дорожні карти, умови для кожної з країн. Комісія оцінює їхній прогрес і протягом 2009 року може запропонувати скасувати візи за умови виконання встановлених вимог. Також ЄС надає фінансову й технічну підтримку цього процесу.

Що стосується освіти, то в 2009/2010 академічному році розпочнеться реалізація планів щодо подвоєння кількості стипендій в ЄС для студентів країн Західних Балкан. На це виділяється 20 млн євро.

Для країн Західних Балкан відкривається все більше агенцій та програм ЄС, уможливлючи контакти та співробітництво між науковими та освітніми інституціями. Всі дер-

жави регіону беруть участь в 7-й Рамковій дослідницькій програмі.

Пріоритетом є також розвиток громадянського суспільства та діалогу, відповідно — зміцнення демократії та суспільної злагоди. Має запрацювати новий Інструмент громадянського суспільства, завдяки чому приблизно потроїться фінансування відповідних проектів.

Багато зроблено для покращення співпраці між країнами регіону. На повну силу запрацювала Рада з регіонального співробітництва.

Як вияв солідарності Євросоюзу з країнами Західних Балкан в умовах світової економічної кризи, Європейська Комісія запропонувала розширити План оздоровлення економіки і включити до нього країни регіону. З цією метою в рамках Інструменту допомоги країнам-кандидатам на вступ до ЄС буде виділено щонайменше 120 млн євро. □

ЛІДЕРИ ЄС ПІДТВЕРДИЛИ СОЛІДАРНІСТЬ І ВІДМОВУ ВІД ПРОТЕКЦІОНІЗМУ

На початку березня у Брюсселі відбувся надзвичайний неформальний саміт Євросоюзу. Ініціаторами виступили прем'єр-міністр головної в ЄС Чехії Мирослав Тополанек і Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. Лідери країн Союзу обговорювали допомогу тим державам-членам, що мають найбільші економічні проблеми.

Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу розповідає про результати саміту.

— Європа лише тоді перебере кризу, якщо ми будемо діяти разом і скоординовано, дотримуючись правил Співтовариства, — заявив з нагоди саміту Мирослав Тополанек. — Ми не хочемо будь-яких нових ліній розподілу, не хочемо Європи, поділеної за напрямком північ-південь чи схід-захід. Внутрішній ринок нагадує нам, що єдність є життєвоважливою. Ми повинні якнайкраще використати можливості, які надає внутрішній ринок — зробити його рушійною силою для відновлення, збільшення економічного розвитку і зростання. Всі заходи й зусилля щодо боротьби з економічною кризою всередині ЄС мають дотримуватися принципів солідарності, але також вимагаються відповідальності.

Саме таким був лейтмотив саміту. Головний результат цієї неформальної Європейської Ради такий: Євросоюз надасть підтримку тим країнам-членам, які її потребують, але не ухвалюватиме якогось загального плану для всього східного регіону ЄС. Лідери ЄС відмовилися підтримати Угорщину, яка запропонувала виділити 180 млрд євро на допомогу всьому східному регіону Союзу. Причому пропозиція викликала заперечення навіть і в де-

яких його країнах — наприклад, в Чехії та Польщі.

— Якщо йдеться про якийсь спеціальний план допомоги для східноєвропейських країн, то ми проти таких планів. — заявив польський міністр у справах ЄС Міколай Довлевич.

Учасники саміту також звернули увагу на те, що Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку і Європейський інвестиційний банк проанонсували надання пакету фінансової допомоги розміром 24,5 млрд євро і для країн — членів ЄС, і для інших держав Східної Європи.

— Ми допомагаємо країнам, якщо це потрібно, й будемо робити так надалі, особливо через міжнародні інституції, — заявила канцлер Німеччини Ангела Меркель. — Але я бачу дуже різні ситуації в різних країнах. Скажімо, ми не можемо порівнювати Словенію і Словаччину з Угорщиною.

Жозе Мануель Баррозу повідомив, що лідери Євросоюзу також погодилися, щоб східноєвропейські банки допомагали своїм східноєвропейським дочірнім установам, але не за рахунок тих фондів, які надають їм їхні

уряди. За приблизними оцінками, банки євросони вклали у свої східноєвропейські «доньки» 1,25 млрд євро. Міжнародне рейтингове агентство «Муддіс» попереджає, що проблеми цих східноєвропейських філій можуть негативно позначитися і на рейтингах самих західних банків.

На саміті також дискутували про те, чи варто з огляду на кризу пом'якшувати правила приєднання до зони євро — деякі країни бачать у цьому засіб забезпечити себе від кризи. Однак лідери зійшлися на думці, що робити цього не слід.

Однією з інших важливих тем неформальної Європейської Ради була протидія протекціонізму — останнім часом у європейській пресі з'явилося навіть словосполучення «економічний націоналізм», тобто, коли держава-член підтримує свого виробника на шкоду всьому єдиному ринку ЄС. Європейська Комісія пильно відстежує такі випадки — перевіряє національні плани державної допомоги окремим компаніям чи секторам на предмет їх відповідності правилам Євросоюзу. Лідери країн-членів висловили цілковиту підтримку й довіру в цьому Брюсселю. ■

ЄВРОКОМІСІЯ ЗАПРОПОНУВАЛА ЗАХОДИ ІЗ ЗАХИСТУ АКУЛ

Європейська Комісія вперше представила план заходів, спрямованих на обмеження вилову акул та захист тих їх видів, які перебувають під загрозою зникнення. Світова популяція цих риб швидко зменшується, а існуючі засоби протидії цьому є неефективними. Очікується, що Рада ЄС схвалить пропозиції Брюсселя у квітні.

ЗОКРЕМА, ВІДПОВІДНО ДО ПРОПОЗИЦІЙ ЄВРОКОМІСІЇ, ВИЛОВ ГЛИБОКОВОДНИХ АКУЛ МАЄ БУТИ ВДВІЧІ ОБМЕЖЕНИЙ ЦЬОГО РОКУ І ЗАБОРОНЕНИЙ ЗОВСІМ В 2010-МУ. НА ЦЕЙ ВИД АКУЛ ПОЛЮЮТЬ ЧЕРЕЗ М'ЯСО Й ЖИР, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У КОСМЕТИЧНІЙ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ПРОМИСЛОВОСТЯХ.

— Хоча ці страшні створіння мають імідж найбільш небезпечних морських хижаків, вони особливо потребують нашого захисту, — заявив Комісар ЄС з питань риболовлі та морських справ Джо Борг. — Люди набагато небезпечніші для акул, ніж акули для людей.

За даними ООН, у світі щороку вбивають десятки мільйонів акул. Науковці припускають, що 90% всіх великих риб, включаючи акул, зникли у світових морях від 1950 року. До того ж, акули репродукуються дуже повільно, потрібні десятиліття для понов-

лення їхньої чисельності у місцях інтенсивного винищення.

Серед місць значного проживання акул є води Іспанії, Португалії, Великої Британії та Франції. Однак обмеження на їхній вилов досі або не існувало, або ж є занадто великі квоти. Недавній огляд Міжнародного союзу зі збереження природи свідчить, що надлишковий вилов представляє загрозу третині акул, які мешкають у водах країн — членів ЄС. Він як такий теж ніколи досі систематично не контролював їхнього вилову.

План Єврокомісії включає не лише обмеження на вилов акул, а й подальше вивчення їхнього життя і ролі в екосистемі та розвитку інших популяцій. Все це має допомогти для визначення квот для риболовства, захисту видів риб, які перебувають під загрозою зникнення. □

СТОКГОЛЬМ І ГАМБУРГ ОГОЛОШЕНО НАЙЗЕЛЕНІШИМИ МІСТАМИ

Міста Стокгольм і Гамбург отримали титули «Зелена столиця Європи». Столиця Швеції буде такою 2010 року, а німецьке місто — 2011-го.

ЦЕЙ ТИТУЛ, ЗАСНОВАНИЙ ЄВРОКОМІСІЄЮ, ПРИСУДЖУЮТЬ МІСТАМ, ЯКІ ОРГАНІЗУЮТЬ СВОЄ ЖИТТЯ У СПРИЯТЛИВИЙ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ СПОСІБ. ДЛЯ ОЦІНКИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ДЕСЯТЬ ПАРАМЕТРІВ. НА ЗВАННЯ ЗЕЛЕНИХ СТОЛИЦЬ 2010 І 2011 РОКІВ ПРЕТЕНДУВАЛИ ВСЬОГО 35 МІСТ. КРИМ ПЕРЕМОЖЦІВ ФІНАЛІСТАМИ СТАЛИ АМСТЕРДАМ, БРИСТОЛЬ, КОПЕНГАГЕН, ФРЕЙБУРГ, МЮНСТЕР ТА ОСЛО.

— Четверо з п'ятих європейців сьогодні живуть в містах, а там виклики довкіллю постають найочевидніше, — наголосив Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас. — Стокгольм і Гамбург можуть слугувати зразком для решти Європи своїми заходами, спрямованими на боротьбу з забрудненням повітря, організацію дорожнього руху, зменшення викидів парникових газів та управління відходами.

Стокгольм є швидко зростаючим містом з населенням 800 тисяч осіб, який поставив со-

бі за мету щонайпізніше з 2050 року обходитися без твердого палива. Місто має Інтегровану систему управління, яка забезпечує фінансування довкільних питань з міського бюджету, оперативне планування та моніторинг.

Близько 95% населення Стокгольму живе менш ніж за 300 метрів від зеленої зони — парків чи скверів, що покращує їхній рівень життя, сприяє зменшенню шуму, поліпшує біорозмаїття та екологію. Також місто має інтенсивну програму створення пляжів для купання. У Стокгольмі запроваджено інноваційну систему збирання відходів з високим рівнем переробки, особливо біосміття. А збільшення використання громадського транспорту дозволило зменшити викиди парникових газів на одного мешканця на 25% з 1990 року, довівши рівень викидів до близько половини середнього показника по країні.

У Гамбургу проживає 1,8 млн людей. Це місто також має амбітні довкільні цілі та належне фінансування. Там дуже якісне повітря, є багато програм з покращення обізнаності людей щодо екології. Було встановлено дуже високі цілі з протидії змінам клімату: зменшити викиди CO₂ на душу населення на 40% до 2020 року і на 80% — до 2050-го.

Є системні енергозберігаючі заходи в громадських будівлях, альтернативні програми з освітлення, опалення та охолодження. Було замінено понад 200 тис. традиційних ламп в понад 400 громадських приміщеннях. За останні роки витрачено 18 млн євро на заміну понад 600 нагрівальних систем на сучасні. Викиди CO₂ на душу населення були зменшені на 15% порівняно з 1990 роком. Майже 100% мешканців Гамбургу мають зупинки громадського транспорту не далі як 300 м від своїх осель. Гарною й доступною є система зелених насаджень. □

«КОПЕНГАГЕН Є ОСТАННІМ ШАНСОМ ВЗЯТИ ЗМІНИ КЛІМАТУ ПІД КОНТРОЛЬ»

Боротьба зі змінами клімату й перехід на низьковуглецеву економіку є стратегічними цілями Європейського Союзу. У цьому сенсі нинішній рік особливий: наприкінці його в Копенгагені відбудеться міжнародний форум, на якому мають ухвалити нову кліматичну угоду. Цьому присвятив свій виступ під час Європейського тижня екологічно раціональної енергетики Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас.

ЯК ЦІЛОМ ПРАВИЛЬНО НАГОЛОШУЄ У СВОЄМУ СВІТОВОМУ ЕНЕРГЕТИЧНОМУ ОГЛЯДІ МІЖНАРОДНА ЕНЕРГЕТИЧНА АГЕНЦІЯ, «НИНІШНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ ПОСТАЧАННІ Й СПОЖИВАННІ Є ВОЧЕВИДИ ЕКОЛОГІЧНО НЕРАЦІОНАЛЬНИМИ З ТОЧКИ ЗОРУ ДОВКІЛЛЯ, ЕКОНОМІКИ І СОЦІУМУ». Відповідно, були надані дуже чіткі рекомендації: необхідні термінові дії для забезпечення безпеки енергопостачань і, водночас, уповільнення зростання викидів парникових газів. Потрібна світова енергетична революція, щоб пришвидшити енергетичну ефективність, поглибити енергетичну безпеку і, водночас, боротися зі змінами клімату.

Не є перебільшенням сказати, що Європейський Союз лідирує в цій революції з схваленим у грудні минулого року кліматично-енергетичним пакетом заходів. Такі зміни є необхідними, але, водночас, багатократно корисними для Європи.

Адже суттєве покращення енергетичної ефективності й збільшення частки енергії,

виробленої з поновлювальних джерел, зміцнить нашу енергетичну безпеку й конкурентність. Готовність Європи до низьковуглецевого майбутнього покращує наші позиції на світових ринках. Сам процес боротьби проти змін клімату та збільшення енергетичної безпеки є важливим інструментом для подолання сьогодишньої економічної кризи. Заплановані заходи дадуть можливість зміцнити європейську економіку, зайнятість та інновації в короткий і середньостроковий терміни. Крім цього, пакет закладає фундамент для більш дружньої до довкілля економіки на довгострокову перспективу.

Останні п'ять місяців тема економічної кризи домінує в щоденних новинах, і це зрозуміло. Але ми не повинні забувати про те, що на довгострокову перспективу можливо більшою проблемою для всіх є зміни клімату: вони загрожують не лише нашому добробуту, а й засобам до життя мільйонів людей у вразливих частинах світу. І побудова екологічно раціональної світової енергетичної сис-

теми буде надзвичайно важливою для того, щоб подолати цю загрозу, оскільки дві третини викидів парникових газів сьогодні стосуються енергетики.

Отже, з кліматично-енергетичним пакетом Європа стає на шлях низьковуглецевого майбутнього. Тепер нам потрібно переконати інших слідувати за нами.

У грудні в Копенгагені міжнародне співтовариство має історичну можливість і відповідальність закласти основу для цього через нову кліматичну угоду в рамках ООН. Важливість її важко переоцінити: через пришвидшення глобального потепління Копенгаген є для світу останнім шансом взяти зміни клімату під контроль, поки ще не пізно. Нова угода має бути достатньо амбітною. Зусилля повинні спрямовуватися на те, щоб глобальна температура не зросла більше, ніж на 2 градуси.

Це, у свою чергу, означає, що до 2020 року має бути припинено зростання викидів парникових газів, і потім розпочатися їхнє скорочення — щоб 2050 року рівень їх був принаймні вдвічі меншим від рівня 1990 року. Звичайно, для досягнення цих довгострокових цілей нам потрібні енергійні короткострокові зусилля.

Розвинуті країни повинні продовжувати йти до зменшення їхніх викидів до 2020 року десь на 30% нижче рівня 1990 року. В нашому енергетично-кліматичному пакеті йдеться, що ЄС готовий зменшити свої викиди від 20 до 30 відсотків за умови, що партнери з індустріалізованого світу теж візьмуть подібні зобов'язання, й посилять свої зусилля нові економіки.

Постановка таких цілей буде пострілом зі стартового пістолету для світових перегонів із побудови екологічно раціональної, низьковуглецевої енергетичної системи. Ми пошлемо чіткий сигнал бізнесу, що міжнародне співтовариство рішуче налаштоване щодо боротьби зі змінами клімату.

Попереду, по дорозі до Копенгагену й після нього, є багато і викликів, і можливостей. Хотів би коротко торкнутися трьох з них.

Перше — є великий потенціал щодо значного зменшення глобальних викидів лише зав-

дяки покращенню енергоефективності. Експерти підрахували, що до 2030 року еквівалент спільних викидів США і Китаю може бути скорочено без шкоди для економіки. Зрозуміло, що більша енергоефективність та повнолльовальна енергетика мають суттєві додаткові переваги: зменшення забруднення повітря, стимулювання економічного зростання та покращення доступу людей до енергії.

Деяко особливо стосується світу, який розвивається. Нам треба, щоб його країни зробили свій внесок у глобальні зусилля, стримуючи зростання викидів. Переваги, які я перелічив, є гарним стимулом для цього. І це причина, чому деякі з них вже почали рухатися в цьому напрямку. Потрібні подальше заохочення й підтримка такого руху, пакет різних стимулів, який допоможе переорієнтації інвестицій на низьковуглецеву економіку й енергоефективні технології та інфраструктуру.

Друге — розвиток і застосування нових зелених енергетичних технологій мають бути прискореними. Тому Єврокомісія стоїть за значне зростання фінансування досліджень та роз-

витку. Нам треба швидко подвоїти витрати на це відносно рівня в 1980-х, а потім до 2020 року подвоїти знову. Більші інновації в низьковуглецеві технології призведуть до зменшення довгострокових витрат на зменшення викидів парникових газів. Звичайно, все це дуже залежить від регуляторного доккілля: потрібні передбачуваність і стимули для інвестування в низьковуглецеві технології.

І це підводить мене до третього пункту: фінанси.

Побудова екологічно раціональнішої світової енергетичної системи потребує досягнення цілей зі зменшення викидів, які ми пропонуємо, й вимагає додаткових інвестицій. Це приблизно 175 мільярдів євро до 2020 року. Звісно, цифра велика в абсолютному вимірі, але водночас становить лише 0,2% світового щорічного ВВП. Понад половину цих інвестицій потребуватимуть країни, що розвиваються.

Ми усвідомлюємо, що домовленостей в Копенгагені не буде без згоди щодо подальшої мобілізації фінансів та інвестицій, спрямованої на протистояння змінам клімату. Отже, угод

да повинна буде запровадити належні структури та механізми для заохочення й ініціювання цього, особливо в енергетичний сектор. Частиною рішення буде державне фінансування. Нам треба подумати над створенням інноваційних міжнародних джерел фінансування, базованих на рівні викидів країн та їхній платоспроможності, й таким чином забезпечити прогнозоване та стале фінансування.

Вуглецеві ринки відіграватимуть важливу роль у залученні приватних фінансів. Нашою метою є поєднати Європейську систему торгівлі викидами з системами, розробленими в інших індустріалізованих країнах. Ми сподіваємося до 2015 року сформувати в рамках Організації з економічного співробітництва і розвитку вуглецевий ринок. Запровадження цін на викиди парникових газів є надзвичайно важливим.

З кліматично-енергетичним пакетом Європа поставила себе в авангард енергетичної революції. Зараз ми повинні зробити її всесвітньою через досягнення амбітної кліматичної угоди в Копенгагені у грудні. □

МЕРИ ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЯ ЗМЕНШИТИ ВИКИДИ ВУГЛЕЦЮ

Представники понад 350 міст з усієї Європи підписали Договір мерів, який має на меті перевиконати енергетичну ціль ЄС зі скорочення викидів CO₂ на 20% до 2020 року.

УРОЧИСТА ЦЕРЕМОНИЯ ВІДБУЛАСЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ. БУЛИ ПРИСУТНІ МЕРИ З 23 КРАЇН ЄС ТА 6 КРАЇН, ЯКІ НЕ Є ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ, В ТОМУ ЧИСЛІ З УКРАЇНИ.

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу зауважив, що добровільні дії громадян, спрямовані на зміну поведінки людей у сфері енергетики, мають вирішальне значення. Скорочення нинішнього обсягу викидів CO₂ на 20% в усіх містах-учасниках угоди еквівалентне щорічному відновленню лісового покриву на площі більшій, ніж Угорщина, або вилученню з вулиць понад 35 млн автомобілів.

— Договір мерів є прекрасною ініціативою, яка розвиватиметься в партнерстві з Комітетом регіонів, — заявив президент КР Люк Ван ден Бранде (на фото). — Амбітні цілі Європи щодо зменшення викидів парникових газів будуть досягнені лише тоді, коли як партнери буде залучене європейське місцеве та регіональне керівництво. Договір стосується не лише мерів великих міст — маленькі міста, а також регіони в цілому також мають бути заохочені до підписання документа.

Було відкрито веб-сайт Договору мерів, який функціонуватиме як мережевий портал і для міст-учасників, і для громадян — [www.eu-](http://www.eu-mayors.eu)

[mayors.eu](http://www.eu-mayors.eu). Він пропонує новини та фотографії про діяльність цієї ініціативи, а також інформацію про залучені міста. □

ЄВРОПАРЛАМЕНТАРІ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ЖОРСТКІШОГО КОНТРОЛЮ НАД ВІДЕОІГРАМИ

Комітет Європарламенту з питань внутрішнього ринку схвалив доповідь, в якій закликає до суворішого контролю над комп'ютерними іграми для дітей. Зокрема, вважають європарламентарі, батьки повинні мати засоби недопущення дітей до сумнівних ігор.

ВІДЕОІГРИ, ПІДКРЕСЛЕНО В ДОПОВІДІ НІДЕРЛАНДЦЯ ТОАЙНА МАНДЕРСА З ГРУПИ АЛЬЯНСУ ЛІБЕРАЛ-ДЕМОКРАТИВ, МАЮТЬ ЦІННІСТЬ НЕ ЛИШЕ ЯК ВІДПОЧИНОК ЧИ РОЗВАГА. Вони можуть також бути використані для освітніх та медичних цілей, справляти позитивний ефект на ментальний розвиток дітей. Однак не всі ігри призначені для всіх вікових груп, отже, цілком можливим є шкідливий вплив на свідомість дитини. Наприклад, тривале споглядання сцен насилля може потенційно призвести до відповідної поведінки гравця в реальному житті.

Таким чином, потрібен батьківський контроль за змістом ігор, а також такі інстру-

менти, як Пан-Європейська інформаційна система вікового рейтингу (PEGI). Комітет Європарламенту вважає, що треба дослідити різні можливі підходи щодо зміцнення такого контролю. Парламентарі не пропонують вироблення спільного для ЄС законодавства, а лише закликають країни-члени до забезпечення ефективності національних рейтингових систем і розвитку спільної системи винятково на базі PEGI. Також доцільною була б гармонізація правил маркування комп'ютерних ігор.

Особливу стурбованість комітет висловив он-лайн іграми. Їх легко скачати на персональний комп'ютер або мобільний телефон, що робить батьківський контроль проблемнішим.

До того часу як система PEGI покриватиме й Інтернет, парламентарі пропонують оснащувати пульти, комп'ютери та інші пристрої для ігор так звану «червоною кнопкою» — щоб дати батькам змогу унеможливити гру або контролювати доступ до неї.

Крім батьків, йдеться в доповіді, належних кроків мають вжити і продавці цієї продукції. Парламентарі підтримали ідею створення Кодексу поведінки для продавців і виробників відеоігор. Особливу відповідальність покладають на власників інтернет-кафе. Адже опитування свідчать, що 3,2% дітей у віці 6–17 років саме там мають доступ до ігор без нагляду дорослих. □

КОМІСІЯ ПРОТИДІЄ ОН-ЛАЙН РИЗИКАМ

10 лютого під патронатом Комісара ЄС з питань інформаційного суспільства та медіа Вівіан Редінг відбувся Європейський день безпечнішого Інтернету. Він дав старт широкій кампанії Єврокомісії, спрямованій на протидію он-лайн ризикам.

ЗОКРЕМА, БУЛО ВИГОТОВЛЕНО 30-СЕКУНДНИЙ КЛІП ПРО ЗНУЩАННЯ ТА ПОГРОЗИ В ІНТЕРНЕТІ. Цей ролик доступний всіма офіційними мовами ЄС, а також норвезькою та ісландською. Він транслюватиметься на приватних

та державних телеканалах в усій Європі протягом 2009 року. Розширена версія кліпу буде розміщена на популярних серед підлітків інтернет-сайтах, таких як Arto, Skyrock, Piczo, Habbo Hotel, Myspace UK, YouTube,

Dailymotion, BeboE. Крім того, на сайті www.keepcontrol.eu всіма офіційними мовами ЄС розміщено поради щодо поведінки в Інтернеті.

Дослідження свідчать, що проблема досить серйозна. Наприклад, 34,3% бельгійських підлітків зазнавали знущань або погроз в Інтернеті або по мобільному телефону. 52% польських інтернет-користувачів віком від 12 до 17 років були ображені в мережі або через мобільки. 47% респондентів дитячого віку назвали брутальними іменами, а 21% зазнали приниження або глузування.

Водночас за останній рік рівень користування сайтами соціальних мереж в Європі зріс на 35%. Прогнозується, що кількість регулярних користувачів збільшиться з 41,7 млн сьогодні до 107,4 млн протягом наступних чотирьох років.

За статистикою, в Європі на сайтах соціальних мереж користувачі проводять в середньому три години на місяць. У 2007 році найвищий показник був у Великій Британії — в середньому 5,8 години. У Франції він становив 2 години на місяць, в Німеччині — 3,1 години, в Іспанії та Італії — по 1,8 години. □

ВИЗНАЧЕНО ФІНАЛІСТІВ ПРЕМІЇ

МІСА ВАН ДЕР РОЕ

Європейська Комісія та Фонд Міса ван дер Роє оголосили фіналістів премії ЄС за досягнення у сфері сучасної архітектури 2009 року — премії Міса ван дер Роє, однієї з найпочесніших і найпрестижніших міжнародних нагород у сфері архітектури.

Усього на конкурс було подано 340 проєктів, фіналістами стали п'ять. Це — багатофункціональний центр із інтегрованими трамвайними лініями, м. Ніцца (Франція), автор — Марк Барані; концертна зала «Зеніт», м. Страсбург (Франція), автори — Масімільяно Фуксас і Доріана Фуксас; університет ім. Луїджі Боконі, м. Мілан (Італія), автори — Шелі МакНамара та Івон Фарел; Театр опери та балету, м. Осло (Норвегія), автори — К'етіл Тредал Торсен, Таральд Лундевал і Крег Дайкерз; бібліотека, центр для літніх людей та осьова зона міських кварталів, район Св. Антонія, м. Барселона (Іспанія), автори — Рафаель Аранда, Карме Пігем і Рамон Вілалта.

— Кожен з номінованих проєктів є відзнакою європейського архітектурного таланту, креативності та інновацій, — заявив Комісар ЄС з питань освіти, тренінгів, культури і молоді Ян Фігель. — Це особливо доречно

Концертна зала «Зеніт» у Страсбурзі.

з огляду на те, що 2009-й є Європейським роком креативності та інновацій.

Премію Міса ван дер Роє раз на два роки присуджують проєкту, завершеному

протягом попередніх двох років. Переможець отримує грошову винагороду в сумі 60 тис. євро. Його назвуть у травні в Барселоні. □

СПІВФІНАНСОВАНИЙ ЄВРОСОЮЗОМ ФІЛЬМ ЗДОБУВ

ВІСІМ «ОСКАРІВ»

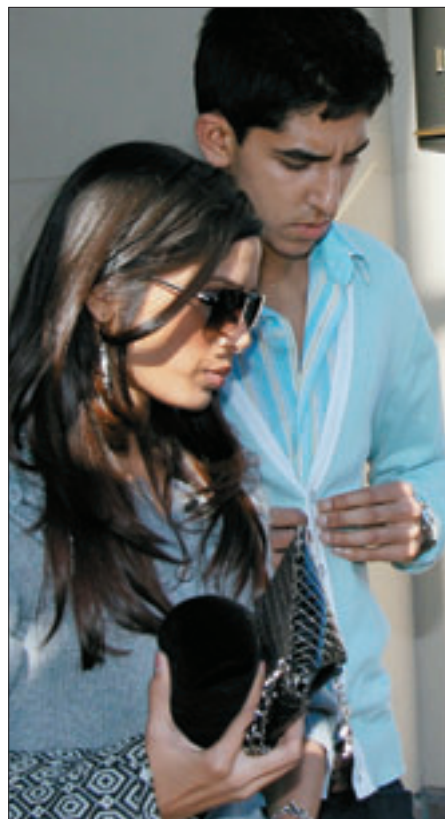
Одразу вісім статуеток «Оскар» отримав фільм британського режисера Денні Бойла «Мільйонер із трущоб». Євросоюз через програму MEDIA виділив на його виробництво 830 тис. євро.

— Вітаю виробників «Мільйонера із трущоб» із їхнім вражаючим успіхом, — заявила Комісар ЄС з питань медіа Вівіан Реддінг. — Чи то вісім «Оскарів», чи всесвітня популярність серед глядачів — це засвідчує, що підтримка програми MEDIA зробила свою справу. З її допомогою вироблені в ЄС фільми отримують шанси бути оціненими глядачами й змагатися за престижні міжнародні нагороди. Успіх «Мільйонера із трущоб» більш ніж будь-коли демонструє, що фонди MEDIA витрачаються правильно, оскільки це допомагає європейському кінематографу поширювати культурне розмаїття в усьому світі.

«Мільйонер із трущоб» — це історія про бідного хлопчика, який зміг перемогти у грі «Хто хоче стати мільйонером?» й стати багатим та знаменитим лише заради того, щоб знайти свою кохану. Фільм здобув «Оскар» за режисуру, кращу операторську роботу, кращий адаптований сценарій, кращу музику, кращу пісню, кращий звук і кращий монтаж. З усім цим набором «Мільйонер із трущоб» став кращим фільмом року.

Загальний бюджет фільму склав близько 11 млн євро. □

Виконавці головних ролей у фільмі «Мільйонер із трущоб» — Девіл Пател і Фрейда Пінто.

ERASMUS MUNDUS ВІДКРИВАЄ НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Європейська програма співпраці та мобільності Erasmus Mundus підтримує академічну досконалість та привабливість європейської вищої освіти в цілому світі та спонукає до співпраці з третіми країнами. Тепер вона входить у нову фазу. У лютому з цієї нагоди відбувся інформаційний день.

Конференція з започаткування Erasmus Mundus-II в липні 2007 року.

ПРОТЯГОМ 2009–2013 РОКІВ ЄВРОСОЮЗ ЧЕРЕЗ ERASMUS MUNDUS ЗБІЛЬШИТЬ ПІДТРИМКУ НАЙБІЛЬШ ТАЛАНОВИТИХ СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ З КРАЇН ЗА МЕЖАМИ ЄС, НАДАЮЧИ ІМ ГРАНТИ ДЛЯ УЧАСТІ В СПІЛЬНИХ ПРОГРАМАХ В ЄВРОПІ. Також ЄС роз-

ширить масштаб програми до рівня підготовки докторів та збільшить фінансову підтримку європейських студентів. Очікуваний бюджет Erasmus Mundus сягне приблизно 950 млн євро з 2009 до 2013 року — це значно більше коштів, ніж було виділено для

партнерств в рамках Erasmus Mundus та «Вікна зовнішньої співпраці Erasmus Mundus» протягом 2004–2008 років. Тоді було надано понад 10 тис. стипендій студентам та викладачам зі всього світу на загальну суму 609 млн євро.

— Нова, друга фаза Erasmus Mundus базується на феноменальному успіху першої і згодом стане зразковою програмою для популяризації європейської вищої освіти на всій планеті, — заявив Комісар ЄС з питань освіти, навчання, культури та молоді Ян Фігель. — Я особливо радий, що Європейський Парламент та Рада ЄС ухвалили суттєве збільшення фінансування Erasmus Mundus. Тепер ми можемо розширити масштаб програми до рівня підготовки докторів, а європейські студенти отримають щедріші гранти для навчання у вищих навчальних закладах за межами ЄС, які братимуть участь у цій програмі.

Детальніше про програму Erasmus Mundus можна дізнатися за адресою http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm. □

ЗАПОЧАТКОВАНО НАГОРОДУ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ

Європейська Комісія започаткувала премію для журналістів друкованих та інтернет-видань, які пишуть на теми охорони здоров'я. Ця ініціатива є компонентом розпочатої торік кампанії «Європа для пацієнтів». Журналістська премія має слугувати стимулом для високоякісної медичної журналістики, а також робитиме внесок у всеєвропейські дебати на тему охорони здоров'я, особливо пов'язані з кампанією.

ДО УЧАСТІ В КОНКУРСІ ПРИЙМАЮТЬ ПУБЛІКАЦІЇ, ЩО ВИЙШЛИ ВІД 2 ЛИПНЯ 2008 РОКУ, КОЛИ «ЄВРОПА ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ» СТАРТУВАЛА, І ДО 15 ЧЕРВНЯ 2009 РОКУ. Журналісти зможуть подавати свої статті через сайт кампанії. Переможець конкурсу отримає 5000 євро, другий і третій призери — 3000 та 2000 євро відповідно. Церемонія нагородження відбудеться восени цього року в Брюсселі.

— Премія визнає важливу роль та відповідальність журналістів у висвітленні політи-

ки Євросоюзу в сфері медицини, — заявила Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Андрулла Вассіліу. — В рамках кампанії «Європа для пацієнтів» вже започатковано такі ініціативи, як діагностика раку, безпека пацієнтів, трансплантація органів, використання антибіотиків та транскордонна медична допомога. Це стосується всіх нас і засвідчує пріоритети Єврокомісії, найвищим серед яких є пацієнт. Сподіваюся, журналістська премія стимулюватиме відповідну дискусію на місцевому, національному та європейському рівнях.

Переможець журналістського конкурсу відбиратимуть за двоступеневою процедурою. Спочатку національні журі, які складатимуться з представника Єврокомісії, двох медичних експертів та двох журналістів визначать національних фіналістів від кожної країни-члена. Серед них у Брюсселі виберуть переможець і двох призерів. «Загальноєвропейське» журі очолюватиме керівник Генерального директорату Єврокомісії з питань охорони здоров'я і споживачів Роберт Маделін. □

КРАЇНИ-ЧЛЕНИ УСПІШНО ЗАПРОВАДЖУЮТЬ ПРАВИЛА ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ

Єврокомісія оприлюднила звіт про дотримання правил внутрішнього ринку. Держави-члени загалом ефективно впроваджують їх у національне законодавство, проте існують проблеми із застосуванням їх на практиці — таким є висновок Брюсселя.

В СЕРЕДНЬОМУ ЛИШЕ 1% ДИРЕКТИВ ЩОДО ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЗАЛИШАЮТЬСЯ НЕВПРОВАДЖЕНИМИ В НАЦІОНАЛЬНІ ЗАКОНОДАВСТВА ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ОСТАТОЧНОГО ТЕРМІНУ ЦЬОГО — ВСЬОГО 92 ДИРЕКТИВИ. Однак серед них є 22, останній термін щодо яких минув понад 2 роки тому.

Гарні результати мають 14 країн-членів: Данія, Мальта, Словенія, Нідерланди, Румунія, Словаччина, Латвія, Угорщина, Фінляндія, Франція, Австрія, Ірландія, Чехія і Португалія. Найкращий показник у Мальті і Данії — лише 0,3% невпроваджених директив. Найгірші справи у Польщі й Люксембургу. Проте загалом з цим в ЄС все більш-менш в порядку.

Трохи гірше з імплементацією законів щодо внутрішнього ринку Євросоюзу на практиці. Цифри свідчать, що кількість випадків незадовільної імплементації у перерахунку на 27 країн-членів зросла до 49, і ці проблеми зазвичай забирають надто багато часу на виправлення. Єврокомісія зі свого боку порушує проти країн-членів розслідування за невиконання законодавства ЄС, які можуть призвести до накладення на них великих штрафів. Найбільше таких справ проти Іспанії та Італії.

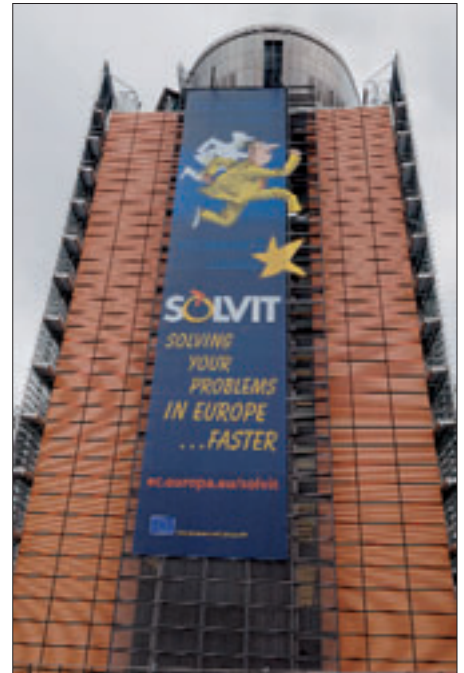
Статистика також свідчить, що для вирішення пов'язаних з незадовільним застосу-

ванням правил ЄС державами-членами їхні громадяни та бізнес дедалі більше звертаються до спеціалізованих консультативних служб, а не вдаються до формальної процедури оскарження. Наприклад, до компанії SOLVIT та Служби спрямування громадян.

Торік кількість справ, якими займався SOLVIT, зросла на 22% до 1 тисячі. Водночас дуже високою залишається кількість вирішених за допомогою цієї служби звернень — 83%. На залагодження однієї справи припадає в середньому два місяці. Заощадження грошей для людей і бізнесу внаслідок вирішення їхніх проблем через SOLVIT оцінюється в 32,6 млн євро в 2008 році.

Служба спрямування громадян, яка надає їм безкоштовні юридичні консультації та допомагає вирішити пов'язані з порушенням законодавства ЄС проблеми, провела торік 11 000 розслідувань. У 90% випадків вона відповіла людям протягом трьох робочих днів.

Дослідження цих двох компаній показують, що саме звернення громадян свідчать про проблеми, які слід вирішити для покращення роботи внутрішнього ринку. Торік обидві служби отримали велику кількість запитів щодо сфери соціальної безпеки, професійної кваліфікації та вільного руху осіб. Прикметно, що запізниле впровадження країнами-члена-

ми тих чи інших правил або ж неефективне їх застосування призводить до збільшення кількості випадків, які розслідуються цими службами, наприклад, у сфері прав резидентів або щодо професійної кваліфікації. □

ЛАМПИ НАКАЛЮВАННЯ ЗАМІНЯЮТЬ НА ЕНЕРГООЩАДНІ

Комітет Європарламенту з питань захисту навколишнього природного середовища підтримав план Єврокомісії із заміни до 2012 року ламп накалювання енергозберігаючими лампами.

Він передбачає заміну ламп накалювання галогенними або іншими енергозберігаючими лампами. План був запропонований Єврокомісією у грудні 2008 року та підтриманий експертами країн — членів ЄС у Регуляторному комітеті з питань екологічного дизайну.

За розрахунками Брюсселю, запровадження цього плану дасть можливість зекономити до 40 тераватт-годин електроенергії на рік,

що еквівалентно її річному споживанню в такій країні, як Румунія. Також завдяки цьому буде зменшено викиди в атмосферу вуглецю — на 15 млн тонн щорічно.

Середнє домогосподарство, за оцінками Єврокомісії, при переході на більш економічні лампи заощаджуватиме від 25 до 50 євро на рік. Це дасть можливість додаткового щорічного притоку в економіку ЄС від 5 до 10 млрд євро.

Відповідно до існуючої процедури, Єврокомісія може встановлювати мінімальні енергозберігаючі стандарти та вимоги. При цьому Європарламент чи Рада ЄС можуть заблокувати такі рішення.

У ЄВРОКОМІСІЇ БРАКУЄ ПЕРЕКЛАДАЧІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Єврокомісія оголосила про початок кампанії з інформування про можливості працевлаштування у себе фахових перекладачів. Таке рішення обумовлене браком перекладачів з багатьох мов. Особливо складна ситуація у відділі англійської.

Велика кількість англійських перекладачів почала працювати в Єврокомісії після вступу до ЄС Великої Британії та Ірландії. Але тепер, три десятиліття по тому, виникла проблема: очікується, що відділ англійської мови втратить до 2015 року близько 20% працівників у зв'язку з виходом на пенсію. Водночас внаслідок розширення 2004 та 2007 років додалось дев'ять офіційних мов. Отже, обсяги письмових матеріалів, які отримує Єврокомісія від держав-членів, істотно зросли.

Згідно з правилами Євросоюзу, які відбивають його багатомовний характер, національні органи країн-членів і громадяни мають

право спрямовувати до структур Союзу документи, запитання та скарги на будь-якій з 23 офіційних мов організації. Оскільки навряд чи хтось може володіти всіма ними, працівники Єврокомісії використовують зазвичай так звану «мостову мову». Скажімо, іде переклад з румунської на англійську і вже з неї на словенську. Причому саме англійська є найпоширенішою — протягом останніх п'яти років попит на переклад на неї зріс на 45%.

Загалом Генеральний директорат Єврокомісії з питань перекладу є найбільшою її службою. Усього там працюють близько 2,5 тисячі осіб. Щорічний бюджет директорату складає

300 млн євро — втім, для кожного громадянина ЄС це обходиться лише в 60 євроцентів.

У відділі англійської мови працюють 111 перекладачів, крім них — філологи для редагування документів та перекладачі інтернет-сторінок. 2008 року Генеральний директорат з перекладу переклав 1,8 млн сторінок. 72% з них було перекладено з англійської мови, 12% — з французької, 3% з німецької і решту 13% — з інших офіційних мов ЄС.

Нижче ми подаємо картину мовного розмаїття в Європі — які мови є офіційними або ж мають статус регіональних чи мов нацменшин. □

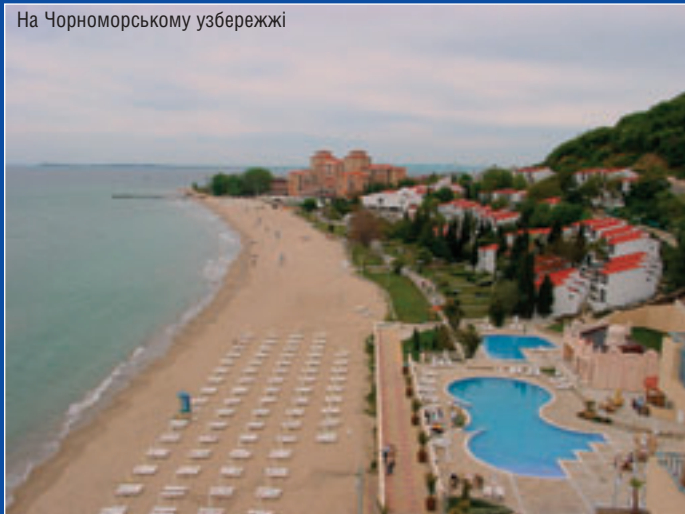
Країна	Державна мова	Регіональна і/або мова нац. меншин з офіційним статусом	Країна	Державна мова	Регіональна і/або мова нац. меншин з офіційним статусом
Бельгія	німецька, французька, фламандська		Мальта	англійська, мальтійська	
Болгарія	болгарська		Нідерланди	фламандська	фризька
Чехія	чеська		Австрія	німецька	чеська, хорватська, угорська, словацька, словенська, циганська
Данія	датська	німецька	Польща	польська	
Німеччина	німецька	датська, сорбська	Португалія	португальська	мірандська
Естонія	естонська		Румунія	румунська	болгарська, хорватська, чеська, німецька, угорська, польська, циганська, російська, сербська, словацька, турецька, українська
Ірландія	англійська, ірландська		Словенія	словенська	угорська, італійська
Греція	грецька		Словаччина	словацька	
Іспанія	іспанська	каталонська, валенсійська, баскська, галісійська	Фінляндія	фінська, шведська	самі
Франція	французька		Швеція	шведська	самі, фінська, меанкіелі, ідиш
Італія	італійська	каталонська, німецька, грецька, французька, оксітанська, провансальська, ладинська, словенська, сардинська, албанська,	Велика Британія — Англія Уельс Шотландія	англійська англійська валлійська гельська	
Кіпр	грецька, турецька		Ісландія	ісландська	
Латвія	латвійська		Ліхтенштейн	німецька	
Литва	литовська		Норвегія	норвезька	самі
Люксембург	німецька, французька, люксембурзька		Туреччина	турецька	
Угорщина	угорська				

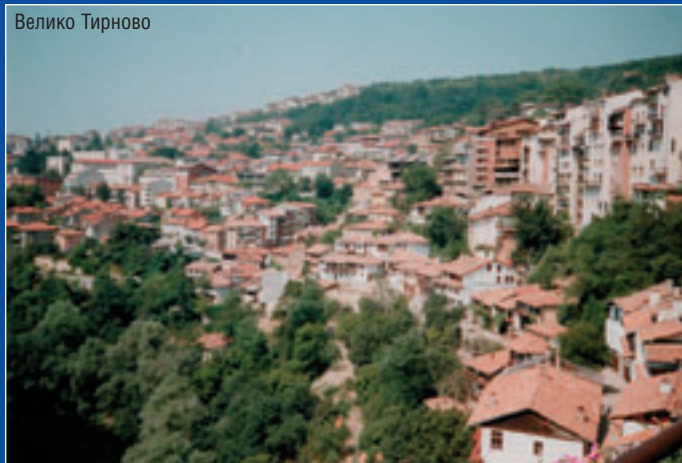
Читайте в наступному номері: • Європейський Союз готується до саміту, на якому буде офіційно започатковане Східне партнерство. Про це йшлося і під час зустрічі у Брюсселі Комісара ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніті Ферреро-Вальднер і в.о. міністра закордонних справ України Володимира Хандогія. • У Брюсселі відбулося засідання Трійки ЄС–Сполучені Штати Америки. На фото: Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу і держсекретар США Хілларі Клінтон.

На Чорноморському узбережжі

Велико Тирново

Собор Олександра Невського
в столиці країни — Софії

Містами і країнами ЄС

Болгарія

До Євросоюзу приєдналася 1 січня 2007 року.
Не входить до зони євро і Шенгенського візового простору.

Розташована у східній частині Балканського півострова.
Межує з Румунією, Грецією, Туреччиною, Сербією і Македонією.
Омивається Чорним морем. Чверть території займають ліси —
одні з найгустіших у центральній Європі

Населення країни становить понад 8 млн осіб.
82,6% є православними християнами, 12,2% — мусульманами.

Болгарія — парламентська республіка. Главою держави
є президент, законодавчу владу здійснюють Народні збори,
виконавчим органом влади є Рада міністрів.

Країна є індустріально-аграрною. Основні галузі економіки:
машинобудівна та металообробна, харчова, хімічна, текстильна.
Дедалі вагомішою сферою є туризм, активно розвиваються
приморські курорти. Найвідоміші з них Золоті піски,
Сонячний берег, Созопол, Балчик.

Варна

Місто Несебр — пам'ятка архітектури, занесена до реєстру ЮНЕСКО